

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Скоро десет хиљада пензионера, са којима се досад разговарало на бројним трибинама широм Србије, показало је велико задовољство што у директном контакту имају прилику да питају и да добију информацију

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

ЗАЈЕДНИЧКИ ЦИЉ – БОЉИ КВАЛИТЕТ ЖИВОТА СТАРИЈИХ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:

Реља Огњеновић

РЕДАКЦИЈА:

Милена Јовановић
Париска бр. 9,
11000 Београд,
011/2030-742
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2030-743
011/2030-744

ШТАМПА:

Штампарија
ЈП „Службени гласник“
Београд

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2030-743

НАСЛОВНА СТРАНА:

Марија
Симовић-Максимовић

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:

www.pio.rs/glasosiguranika

Ширење душе

Библиотерапија је пракса која није медицински утемељена, али јој признају неке доказане принципе према којима такозвана лепа књижевност може имати снажан утицај на наш свакодневни живот. У зависности од потреба својих „пацијената“, библиотерапеути препisuју одређене романе који им могу помоћи да превазиђу тренутну кризу, да успеју у промени каријере или за било које друго питање.

Године 2013. два истраживача су проучавала ову врсту терапије како би утврдила да ли читање заиста може да помогне у решавању проблема. Интервјуисали су особе које су биле на боловању у периодима од четири до 36 месеци и закључили да читање јесте допринело њиховој рехабилитацији. И то није једина прилика да је наука проучавала ову тему.

Према студији Универзитета у Сасексу (Енглеска) из 2009. године, читање је најефикаснији начин за борбу против стреса, чак бољи и од слушања музике или кратке шетње. За потребе ове студије истраживачи су мерили напетост мишића и откуцаје срца учесника. Открили су да су се учесници опуштали у просеку у року од шест минута након што су почели да читају. Студија из 2013, објављена у часопису „Neurology“, тврди да читање може успорити когнитивни пад у старости. Међу 294 учесника студије, који су живели просечно 89 година, они који су се током живота бавили ментално стимулативним активностима попут читања имали су спорији пад памћења од осталих, и то знатно – чак 32 одсто.

Читање, некад сматрано активношћу за слободно време, испоставило се као јак алат за развој мозга и емоционалних способности, а број користи које доноси скоро је немогуће побројати. Још је Монтескје говорио да је сат читања ултимативни лек против животних проблема, односно доказан извор благостања.

Ово је било за оне који воле науку, а они који воле магију пре ће рећи да је читање чаролија, заводљиво и истинско задовољство кога тако мало видимо у данашњем свету. Добра књига нас држи будне целу ноћ, не марећи нити бри-

њући о времену. У том процесу се губимо у причу али и проналазимо себе, схватајући да нисмо једина особа на свету која пролази кроз неко искуство или осећање. Читање пружа осећај подршке и припадности, истовремено је „прозор“ у другог и у себе.

А чаролија не нестаје лако ни када спустимо књигу, она нас трајно трансформише, отварајући врата за нове идеје и мишљења. Истраживање из 2014. године открило је да су читаоци „Харија Потера“ одрастали у емпатичније људе, посебно према мањинским групама. Хари Потер је уништио злог лорда Волдемора, али осим што је зарадио много новца за издаваче и филмске студије, тај чаробњак је нешто урадио и за нас –

помогао је у смањењу предрасуда. То је закључак истраживања објављеног у часопису „Journal of Applied Social Psychology“. У две различите студије утврђено је да је међу младима читање књига Џ. К. Роулинг и, што је кључно, идентификовање са главним ликом, смањило предрасуде према стигматизованим мањинским групама. Тако је свет фантазије утицао на ставове у стварном свету.

Читаоци су, дакле, истраживачи, пионири и путници кроз цивилизације. Они су људи који поста-

вљају питања. У свету технологије, у коме рачунари и „паметни“ телефони доминирају нашим професионалним и личним животима, читање је уочиште далеко од кратког формата, од брзе природе друштвених медија, које нас поново учи како да се дуже фокусирамо на једну ствар. И све више се враћа у моду: у Великој Британији је 2026. чак проглашена Националном годином читања са циљем да људима помогне да открију, или поново врате радост те магије.

У историји човечанства читалац никада није био толико привилегован као данас. Са количином литературе и платформи за читање које су сада доступне, бесконачне су могућности путовања тамо где наши животи најчешће не иду, кроз стварности и времена веома различита од нашег.

Потребно је само поново откључати моћ читања јер – оно није једино забава, за неке од нас то је животни концепт.

М. Јовановић

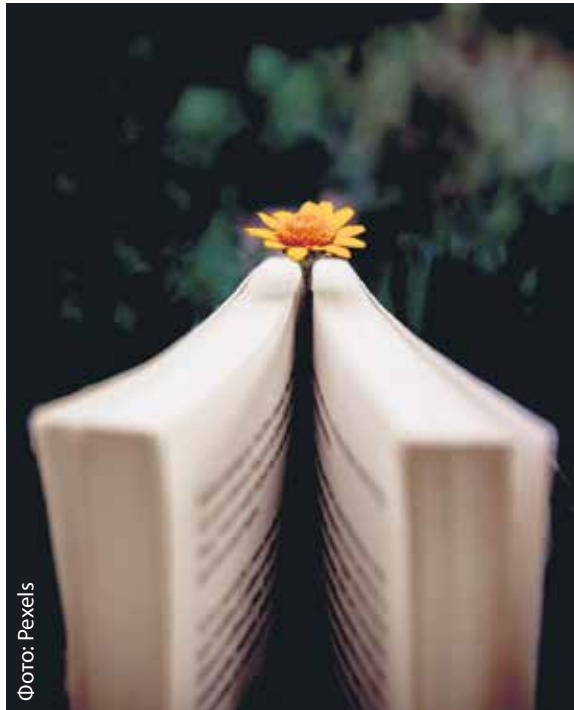

Фото: Pexels

ХИЉАДЕ ПЕНЗИОНЕРА ШИРОМ СРБИЈЕ ДОБИЛО ПРИЛИКУ ДА ПИТА АЛИ И ДА СЕ ИНФОРМИШЕ О ПАКЕТУ МЕРА ДРЖАВЕ

Заједнички циљ – бољи квалитет живота старијих

Републички фонд ПИО и Савез пензионера Србије наставили су и у јуну сусрете са пензионерима широм земље. У разговору са корисницима пензија Зрењанина, 2. јуна, директор Фонда Реља Огњеновић обећао је осетније повећање пензија са посебним освртом на оне с најнижим примањима. Присуство више од 300 старијих Зрењанинаца показало је колико је непосредна комуникација између институција и грађана важна за решавање проблема обичног човека.

Трибини одржаној у Кикинди, 4. јуна, присуствовало је такође око 300 корисника пензија, а директор Фонда је искористио прилику и да обиђе реконструисану пословну зграду кикиндске филијале Фонда ПИО. У обраћању пензионерима Огњеновић је истакао значај великог интересовања и одзива старијих за дружења у организацији Фонда.

– Добио сам велики број мејлова и позива, чак и од председника Републике, и моја наредна обавеза јесте да се не заврши на 60 трибина него да буде и више, што значи да очекујемо разговоре са 25.000-30.000 пензионера и мислим да је то прави начин како можемо заједно да направимо, као један

Више од 550 пензионера присуствовало је трибини у Крушевцу

тим, једна породица, планове не само за наредни период, већ и за наредне године – казао је директор Фонда.

Приближавање Фонда ПИО и Савеза пензионера Србије корисницима пензија 8. јуна је настављено у Варварину и Трстенику, а ови скупови окупили су укупно више од 450 најстаријих грађана две општине смештене у Расинском кругу.

Велико интересовање владало је и међу пензионерима Младеновца, те је више од 250 најстаријих грађана, 9. јуна, искористило могућност да у непосредном сусрету са менаџментом Фонда ПИО, САПЕНС-а и председницима ове београдске општине, разговарају о темама које се односе на унапређење квалитета њиховог живота и друштвеног стандарда. Том

приликом директор Фонда је најавио наставак поделе пакета солидарне помоћи најугроженијим корисницима пензија.

У Александровцу и Крушевцу се, 11. јуна, највише говорило о конкретним мерама за повећање стандарда пензионера, које Фонд ПИО припрема у сарадњи са другим државним органима, а трибинама је присуствовало укупно више од 800 најстаријих грађана.

– Настављамо обилазак пензионера у Расинском округу јер нам је важно да чујемо глас наших корисника и у малим и у већим градовима Србије. За пензионере најважније је повећање пензија али и нови пакет мера који је држава припремила за њих и данас ће фокус бити на томе. Ми смо већ имали велико повећање пензија, а сад сматрамо да треба да надокнадимо разлику између најнижих и највиших пензија. Зато ове мере неће бити само финансијске, већ ћемо ићи и са нижим ценама лекова, а припрема се свеобухватни пакет и за борце и за социјално угрожене, тако да је фокус на више од милион грађана – рекао је директор Огњеновић у Крушевцу.

Председник САПЕНС-а, проф. др Андреја Савић, нагласио је да смисао тих трибина јесте да

се једна традиционална форма окупљања, дружења, употпуни новим форматом, конструктивним јавним дијалогом, непосредном комуникацијом корисника пензија и републичке организације пензионера.

У суботу, 13. јуна, сусрети са пензионерима настављени су на београдским општинама Звездара и Вождовац. Са корисницима пензија су разговарали и одговарали на бројна питања Реља Огњеновић, директор Фонда ПИО, проф. др Андреја Савић, председник Савеза пензионера Србије, те председници општина Звездара и Вождовац.

Директор Фонда је истакао да је дирнут пажњом и поштовањем са којима је дочекан на свакој трибини, на сваком сусрету са пензионерима, и поново изразио велику захвалност за то што су увек били уз своју државу, и што су уз њу и данас.

– Две важне ствари сам овде дошао да вам кажем: прва ствар је да ће пензије наставити да расту, рашће пре краја године и рашће више него што су расле до сада, и друга ствар, посебан осврт ће бити на пензионере са најнижим примањима, за пензионере са пензијама до 40-45.000 динара, биће то највећа помоћ до сада – истакао је Реља Огњеновић.

Петнаестог јуна директор Фонда ПИО и председник Савеза пензионера Србије, те представници локалних самоуправа, разговарали су са више од шест стотина пензионера колико се окупило на трибинама у Чачку и Горњем Милановцу. Отворене су бројне теме од животног значаја за кориснике пензија али и све грађане тог краја, а Реља Огњеновић је присутнима пренео да је почетком године

Срдчан дочек у београдској општини Вождовац

добило задатак да обиђе пензионере у Србији, да са њима разговара и представи шта је то што држава ради за њих.

– И могу да вам кажем да ћемо се ове године потрудити, сада је то већ извесно, да пензије порасту пре краја године, брже него што сте очекивали. Још је важније да овог пута посебну пажњу посвећујемо пензионерима с најнижим примањима и да припремамо озбиљан додаток уз повећање пензија, који ће ићи можда и мало пре повећања пензија, за кориснике који примају минималне пензије и пензије до 40-45.000 динара. То је начин да смањимо разлику између највиших и најнижих пензија – нагласио је директор Фонда ПИО.

Председник САПЕНС-а, проф. др Андреја Савић, рекао је да удружења која окупљају пензионере Чачка представљају важан пункт у републичкој породици удружења.

– Град Чачак има велику концентрацију старијих – од 106.000 становника, више од 28.000 су корисници пензија. Са задовољством могу да кажем да на нивоу 40 пензионерских организација наши пензионери имају своју улогу, свој задатак и задовољни смо што су се укључили у све активности које Фонд ПИО и ми као кровна републичка организација предузимамо на добробит свих корисника пензија – рекао је Савић.

И трибина у Сомбору, одржана 16. јуна, показала је да су сусрети који пензионерима пружају прилику да у другачијем контексту искажу своја

Сваки сусрет је прилика за разговор: трибина у Пожаревцу

мишљења и проблеме, веома важни и потребни. Директор Републичког фонда ПИО, Реља Огњеновић, је пре сусрета са сомборским пензионерима обишао реконструисану Филијалу Фонда у овом граду, јер је, како је навео, подједнако важна брига о пензионерима као и брига о запосленима у Фонду.

– Ми смо реконструисали комплетно 3.615 м², где смо уложили 417 милиона динара. Зграда изгледа велелепно, имамо посебан блок за медицинско вештачење који је у потпуности прилагођен особама са инвалидитетом, а и наши запослени сада имају много боље услове за рад. Улагање у људе треба схватити и кроз боље услове за наше кориснике и осигуранике – истакао је Огњеновић.

Он је и сомборске пензионере обавестио да пакет мера државне помоћи неће бити само финансијски, већ ће садржати и нижу цену лекова и друге погодности, које ће председник Републике представити 27. јуна.

И овај скуп је показао да је интересовање пензионера за директан дијалог толико да ће од првобитног плана организације 40 трибина, њихов број бити удвостручен.

Око 300 пензионера расположених за разговор и размену мишљења, дочекало је, 18. јуна, у Пожаревцу руководства Републичког фонда ПИО, Савеза пензионера Србије и локалне самоуправе. Корисници пензија су се и овај пут највише интересовали за остваривање различитих права из ПИО, за могућност укидања „пенала“ за превремено пензионисање, за комуналне проблеме али и за најављени пакет мера државе.

– Подсећам да ми о пензионерима не бринемо од ове или прошле године, та брига има континуитет и већ десет година организујемо различите видове подршке. У овој години смо издвојили 1,6 милијарди динара за друштвени стандард наших пензионера, што је двеста милиона више него прошле године. За тај новац смо, изме-

ђу осталог, послали више од 22.000 пензионера у бање, са свим плаћеним трошковима и терапијама. Такође, биће подељено укупно 115.000 пакета солидарне помоћи. Годинама уназад организујемо олимпијаде пензионера које се одржавају у 169 градова Србије, и кровну Олимпијаду која се одржава сваке године у Врњачкој Бањи. Мислим да је значајно да бринемо о пензионерима на различите начине и да је њихов социјални живот након радног века јако важан – рекао је директор Фонда Реља Огњеновић и поновио да се, у сарадњи са другим државним институцијама, припрема велики свеобухватни пакет мера за пензионере и за социјално угрожене категорије.

На трибини у Шиду, 35. по реду, 23. јуна, Огњеновић је најавио почетак обиласка Сремског округа и рекао да Фонд већ има позиве из неколико општина. Шидским пензионерима представио је пакет мера које је држава обезбедила и истакао да ће тај свеобухватни пакет захватити што директно, што индиректно више од милион људи.

– То је највеће давање са којим ће Република Србија изаћи пред своје грађане. Држава никад није изашла са оваквим пакетом мера и мислим да ће пензионери али и остали грађани Србије бити јако задовољни оним што смо им припремили – нагласио је директор Фонда.

И шабачки пензионери су у великом броју показали интересовање да у директном дијалогу са руководством Фонда, Савеза пензионера Србије и локалне самоуправе добију одговоре на своја питања. Сусрет је организован 26. јуна, а председник САПЕНС-а, проф. др Андреја Савић, са задовољством је констатовао да је удружење пензионера овог града једно од агилнијих, што није био случај у неким ранијим временима.

– Од 61.000 корисника пензија на подручју Мачванског округа, више од 25.000 пензионера живи на територији града Шапца и приградских насеља. То је релативно велики проценат у односу на Мачвански округ,

На трибини у Шиду проф. др Андреја Савић, председник САПЕНС-а, и Реља Огњеновић, директор Фонда ПИО

Поклон од локалне самоуправе Шапца

што значи да Шабац заузима централно место када је реч о спровођењу мера државне политике у циљу побољшања положаја пензионера – навео је Савић.

Директор Фонда Реља Огњеновић још једном је истакао да је сврха трибина директан и отворен разговор са грађанима.

– Желимо да приђемо нашим грађанима, да од њих чујемо на који начин треба да руководимо Фондом ПИО у наредном периоду, да се грађани питају, да се пензионери питају, јер су ипак они уложили 40 година рада и уплаћивали доприносе које ми сада треба да вратимо њима. Поред повећања пензија, поред тога што смо ове године више од 22.000 пензионера послали десет дана бесплатно у бање са свим плаћеним трошковима, на њима је било само да изабере бању, поред више од 115.000 пакета које ћемо поделити најугроженијим пензионерима, ми ево и овим трибинама, разговорима с грађанима, желимо да њима дамо главну реч. Покушаћемо да одговоримо на све проблеме али и да чујемо шта досад нисмо добро радили да бисмо то у наредном периоду побољшали – рекао је Огњеновић.

Директор Фонда је шабачким пензионерима поручио да ће пензије расти, више него до сада и можда брже него што очекују, како би се испунили планови да просечна пензија у 2030. буде 750 евра.

– Посебна пажња и додаток биће усмерени ка онима са најнижим примањима да би се смањила разлика између најнижих и највиших пензија. Трудићемо се да ово давање поновимо и идуће године, али, у зависности од тога како пунимо државну касу, трудићемо се и да сваке године имамо додаток за пензионере са ниским примањима како бисмо могли бар да приђемо оним највишим пензијама од 100.000 динара – нагласио је директор Фонда ПИО.

Све трибине пензионера подржали су партнери Банка Поштанска штедионица и Компанија „Дунав осигурање“.

М. Јовановић

У МАРИБОРУ ОДРЖАНИ 16. СУСРЕТИ ДИРЕКТОРА ФОНДОВА/
ЗАВОДА ЗА ПИО ДРЖАВА СА ПРОСТОРА БИВШЕ СФРЈ

У фокусу дигитализација и спречавање злоупотреба

Од 10. до 12. јуна ове године у Марибору су одржани традиционални Сусрети директора фондова/завода за пензијско/мировинско и инвалидско осигурање држава насталих на простору бивше СФРЈ. Домаћин 16. по реду Сусрета био је Завод за пензијско и инвалидско осигурање Словеније (ZPIZ), а Републички фонд ПИО су представљали заменик директора Фонда др Александар Милошевић, директор Сектора за остваривање права из ПИО, Владимир Станковић, директор Сектора за информационе технологије, Машан Булатовић, и директорка Сектора за правне и опште послове, Вања Цуцић Јовановић. Поред директора фондова/завода за ПИО држава са простора некадашње СФРЈ, на скупу су учествовали и представници пензијског завода Аустрије.

пословних процеса; заштита средстава Фонда, те јачање поверења корисника.

Директор Сектора за информационе технологије, Машан Булатовић, говорио је о примени вештачке интелигенције у РФ ПИО, што је такође била једна од главних тема Сусрета. Булатовић је навео које је предуслове потребно испунити за увођење AI решења, а затим је представио AI chat апликацију чији је циљ да омогући грађанима да једноставно и брзо дођу до свих релевантних података о процесима унутар РФ ПИО, које би иначе потраживали од Контакт центра и у филијалама Фонда. Када је реч о AI алатима за масовну обраду документације, њима би се решио велики број захтева у смислу жалби, тужби и масовних захтева за корисничким информацијама, који долазе у писаном облику на шалтере и писарнице РФ ПИО, и на које мора

Делегација Републичког фонда ПИО на 16. Сусретима директора у Словенији

Централна тема овогодишњих сусрета била је „Активности за спречавање грешака и превара у институцијама пензијског и инвалидског осигурања“, а током дискусије су представљени различити модели и механизми усмерени на спречавање незаконитог остваривања и коришћења права, двоструког коришћења права и других облика злоупотреба система. Владимир Станковић, директор Сектора за остваривање права из ПИО, кроз презентацију „Fraud – спречавање грешака и превара у РФ ПИО Републике Србије“, представио је систем контроле и управљања ризицима у РФ ПИО. Станковић је говорио о информационим решењима за спречавање грешака и превара, о аналитичкој платформи за детекцију аномалија Fraud, системима CORE 1, CORE 2 и CORE 3, и другим контролним процесима. Нагласио је да су ефекти система контроле: спречавање неоснованих исплата; правовремено откривање неправилности; унапређење квалитета података; већа ефикасност

бити одговорено у законски дефинисаном року, истакао је директор Сектора за ИТ.

Учесници 16. Сусрета директора упознати су и с најзначајнијим изменама законодавних оквира у области пензијског и инвалидског осигурања у појединим државама, а посебна пажња је посвећена и демографским променама, односно старењу становништва и будућности пензија. Истакнуто је да се земље разликују по нивоу пензија и по уделу средстава које обезбеђују за пензије из доприноса или државних буџета, али да се све суочавају са сличним изазовима старења становништва.

Поред размене знања, искустава и добре праксе, и на овом скупу је наглашена важност електронске размене података између носилаца осигурања у земљама региона, посебно у делу размене информација о чињеници смрти корисника пензија, с циљем додатног смањења и потпуног уклањања могућности злоупотреба.

М. Јовановић

КАКО ДОКАЗАТИ СТАЖ КОЈИ НЕДОСТАЈЕ У МАТИЧНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ (ПРВИ ДЕО)

Радили сте, а стажа нема

Многи грађани први пут провере своје податке у Фонду ПИО тек када се приближе пензији. Некада их дочекају непријатна изненађења. Деси се да међу подацима које гледају недостаје неколико месеци или година рада, нема података о заради или за поједине периоде рада нема баш никаквих података, чак ни „обичне“ пријаве на осигурање.

За будућег пензионера ово може да буде велики проблем. Радили сте заиста десет, двадесет или тридесет година, али се приликом остваривања права на пензију не узима у обзир сећање на радни однос. Чак ни то што имате уговор о раду или чињеница да се ваше колеге сећају заједничког рада неће утицати на укупно трајање стажа и висину пензије. За то су искључиво битни подаци који постоје у службеној евиденцији Фонда ПИО.

Уколико неки период није евидентиран, потребно је доказати га. Што се проблем раније открије, веће су шансе да се документација пронађе и да се подаци допуне.

Ако сте се нашли у оваквој ситуацији и сазнали да о неким периодима вашег рада нема одговарајућих података, не очајавајте. У већини случајева овакав проблем је решив, али је важно да будете упознати са начинима како и сами можете у томе да помогнете.

Зашто је пријава на осигурање важна

Када се утврди да неки период недостаје, први корак је да се утврди шта тачно није у реду. Нису сви проблеми исти и од тога зависи начин решавања. Некада недостаје само податак о заради, некада нема евидентираниг стажа, а некада у евиденцији не постоји податак да сте уопште радили. Донекле је једноставнија ситуација када постоји пријава на осигурање, али недостају поједини подаци о трајању стажа или заради. Тада

постоји траг да је особа заиста била осигурана, па је поступак доказивања углавном лакши. Међутим, ако нисте ни пријављени на осигурање, онда ситуација може да буде и прилично комплексна за решавање.

Пријава на осигурање представља основни доказ да је неко лице радило и зарађивало – да је било запослено, обављало самосталну делатност или се бавило пољопривредом. Закон прописује основе осигурања и сваки рад коме је основни циљ зарада представља основ за почетак периода стажа, пријаву осигурања.

Код самосталних делатности и пољопривреде проблем се лакше решава. Самосталци су своју делатност морали да пријаве на одговарајући начин. У зависности од периода, евиденција постоји или код одређених државних органа или у Агенцији за привредне реги-

стре. Свако ко је водио предузетничку радњу или предузеће зна на који начин је регистровао ту делатност, па тако зна и где треба да затражи доказе. Многи грађани доказе о почетку обављања делатности имају и у својим личним архивама и ти докази су углавном довољни да Фонд ПИО региструје пријаву на осигурање. Поједине самосталне делатности доказују се уписом у евиденцију одговарајућих репрезентативних удружења, попут адвокатских комора, такси удружења или удружења новинара, музичара или спортиста. Такве делатности доказују се одговарајућим уверењима која репрезентативна удружења издају на основу службене евиденције.

Шта када недостају подаци

Пољопривредници не треба да имају чак ни такве доказе.

Код њих се ретко дешава да је пропуштена пријава на осигурање, а и у случају да јесте – они делатност доказују тиме што испуњавају законске услове у погледу површине земљишта које припада њиховом пољопривредном домаћинству, односно газдинству. Уколико су плаћали доприносе за пољопривредну делатност, не би требало да имају проблеме у доказивању стажа.

Запослени су у најтежој ситуацији када им недостају подаци. Пре свега, они не могу сами да се пријаве. Ту обавезу је имао послодавац. Ако је послодавац уредно извршавао своје обавезе, проблем се обично своди на проналажење података који недостају. Некада је разлог недостатка пријаве обична административна грешка – документ постоји код послодавца, али није евидентиран у бази матичне евиденције. Међутим, ако запослени никада није пријављен, доказивање може да буде много компликованије. Посебно су проблематични случајеви када је од запослења прошло много година, а фирма више не постоји.

Уколико фирма у којој сте радили и даље постоји или има правног следбеника, ситуација је обично повољнија. Фонд ПИО тада службеним путем може да затражи потребну документацију. То може да буде уговор о раду, документи о годишњем одмору, обрачуни и картони зарада и присуства на послу. У суштини, када се доказује радни однос, сви писани трагови из периода запослења могу да утичу на одлуку.

Ако послодавац више не постоји и нема правног следбеника, онда је неопходно прибавити сву расположиву писану документацију. Период рада не може да се доказује изјавама сведока већ искључиво материјалним доказима. Један од доказа је свакако и радна књижица и зато је добро чувати је, без обзира што она више није

обавезна у евиденцији периода осигурања.

Постојање пријаве не гарантује и признавање стажа

Због пропуштања рока за благовремену пријаву, утврђивање својства осигураника је предмет управног поступка. Поступак се покреће по захтеву послодавца или самог осигураника, а у оквиру поступка се разматрају сви расположиви докази и доноси се решење. Уколико се решењем утврди да је неко лице заиста било осигураник у одређеном периоду, то значи да ће се и регистровати одговарајуће пријаве у матичну евиденцију.

Једна од најчешћих забуна јесте мешање појмова периода осигурања и стажа осигурања. Дешава се у пракси да је неко радио, да постоји доказ о запослењу, али да нема података који показују да су доприноси за пензијско осигурање заиста плаћени. Ово се односи на све три категорије осигураника: на запослене, самосталце и на пољопривреднике. Наравно, самосталци и пољопривредници сами имају обавезу уплате доприноса па ако су то пропустили, могу сами и да исправе грешку. Међутим, за запослене доприносе уплаћује послодавац и не може да се каже да су они сами одговорни ако нема доказа о уплатама.

Да би се стаж признао, потребно је да су у матичној евиденцији регистроване пријаве о стажу и заради (најчешће је то познати образац М-4) у којима је наведено трајање стажа, као и основица осигурања или исплаћена накнада. Уколико ових образаца нема за поједине периоде, разлог може да буде неки административни пропуст (нпр. погрешан ЈМБГ због чега није био могућ унос), али и то да доприноси заиста нису плаћени. За периоде пре 1994. године, уколико постоји уредна пријава на осигурање, не би требало да буде проблема у признавању стажа. Међутим, за новије периоде је неопходно доказати да су доприноси заиста плаћени.

(Наставак у следећем броју)

Мирослав Мирић

Влада усвојила Предлог закона о родитељима-неговатељима и неговатељима

Влада Републике Србије је, на седници одржаној 18. јуна, утврдила Предлог закона о родитељима-неговатељима и неговатељима, којим се први пут уређује статус лица која непосредно брину о деци и одраслима којима је неопходна стална помоћ и нега. Овим предлогом закона уводи се право на статус родитеља-неговатеља и неговатеља и месечна новчана накнада од 65.000 динара, уз уплату доприноса за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање. Законска решења прецизно уређују услове за стицање и престанак статуса, као и поступак за остваривање права.

У Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања очекују да се овај предлог закона ускоро нађе пред посланицима Народне скупштине, како би са применом могло да се почне од 1. октобра ове године.

Министарка за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Милица Ђурђевић Стаменковски, истакла је да је реч о једном од најважнијих законских решења у области социјалне политике у последњим деценијама. Она је нагласила да је усвајање Предлога закона велика победа свих породица које су

Министарка Милица Ђурђевић Стаменковски

годинама чекале да држава препозна њихову свакодневну борбу.

– Захваљујем свим учесницима Радне групе, колегама из Министарства рада, експертима, али пре свега највећу захвалност дугујемо родитељима који су се годинама борили да прокрче пут овој идеји, заступајући не себе, него своју децу и своје најмилије – рекла је Ђурђевић Стаменковски.

Усвајањем Закона родитељ-неговатељ деци и одраслима неће бити ускраћене услуге социјалне заштите које су досад користили, попут личног пратиоца и дневних боравака, као ни право на увећани додаток за туђу негу и помоћ.

Г. О.

Нови директор Филијале Фонда у Вршцу

Функцију директора Филијале РФ ПИО Вршац, од 1. јуна 2026. године, обавља Миланче Симоновић, дипломирани правник са дугогодишњим искуством у државној управи, правним пословима и руковођењу. Основну и Средњу техничку школу „Никола Тесла“ похађао је у Вршцу, а Правни факултет у Новом Саду завршио је 2011. године, након чега је праксу из области права стицао у Основном суду у Вршцу као судијски приправник.

Током професионалне каријере обављао је послове у правосуђу, стичући широко знање из области права, управљања људским ресурсима и рада јавне администрације. Пре ступања на позицију директора Филијале Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Вршац радио је као порески инспектор наплате у Пореској управи Републике Србије. Пре тога радио је

Миланче Симоновић

још у Националној служби за запошљавање као саветник за запошљавање, затим у Градској управи Вршца на пословима израде решења и других правних аката.

Рођен је 28. јула 1981. у Белој Цркви. Живи у Вршцу, ожењен је и отац двоје деце.

Породицу сматра својим највећим ослоном и извором мотивације, а вредности попут поштења, одговорности и међусобног поштовања настоји да примењује како у приватном животу, тако и у професионалном раду.

М. С. М.

Дани јагоде у Карађорђевицу

Четрнаести пут заредом, 2. јуна, у воћарском селу Карађорђевац, наомак Лесковца, одржана је јединствена пољопривредно-еколошка манифестација Дани јагоде.

Манифестацију је отворио градоначелник Лесковца, др Горан Цветановић, а на лепо уређеним тезгама биле су изложене бројне гајбице са овогодишњим родом јагода различитих сорти. Дани јагоде су и такмичарског карактера, и то у припреми јагода за компот, а организован је и квиз знања.

Село Карађорђевац, некада Церница, броји око 130 домаћинстава воћара, углавном старијих мештана. Највише се гаје јагоде, затим вишње и шљиве.

У целом Јабланичком округу јагода се гаји на око 150 хектара од којих је 70 одсто на пољима које покрива територија града Лесковца. Из буџета града Лесковца на име примарне пољопривредне производње у овој години је издвојено 179,4 милиона динара, од чега 90 милиона динара на име субвенција у области воћарства и повртарства.

Лесковац: подела пакета из буџета града

Припрема нових 33.000 пакета са основним животним намирницама, намењених свим пензионерима и корисницима социјалне помоћи на територији града Лесковца почела је 17. јуна, а у међувремену је кренула и испорука у многе крајеве. За прву поделу пакета у овој години из буџета града ће бити издвојена 52 милиона динара, са ПДВ-ом.

Ова пракса се спроводи у континуитету од 2020. године, а сваки корисник пензије или социјалне помоћи ће добити пакет истог садржаја, у коме се налази 12 намирница.

У периоду пандемије пакети помоћи били су намењени пензионерима са примањима испод 30 хиљада динара и социјално угроженима, а у садржају пакета, поред намирница, била су укључена и средства за хигијену. Од 2023, када је уведено да се ова помоћ дистрибуира два пута годишње, пакети се деле свим пензионерима, независно од висине њихове пензије. Ово је десета подела, а у претходних девет је спремљено и испоручено укупно 274.440 пакета у вредности од 319,3 милиона динара.

Јубилеј Југословенске кинотеке

Дан Југословенске кинотеке, Државног аудиовизуелног архива Србије, обележен је и ове године 6. јуна, у знак сећања на прву филмску пројекцију у Србији и на Балкану, која се пре 130 година одиграла у кафани „Златни крст“, на Теразијама. Поводом тога, уручена је награда Златни печат за изузетан допринос филмској уметности и отворен је 28. Фестивал нитратног филма.

Овогодишњи лауреат награде коју Кинотека традиционално додељује јесте Боро Драшковић, наш истакнути филмски, телевизијски и позоришни редитељ, сценариста, теоретичар филма и професор.

– Хвала на овој награди за моје филмове. Заиста сам узбуђен. Ове године су се поклопиле битне ствари за мене, као што је ова награда и као што је издање мојих Сабраних дела у издању „Прометеја“ од 12 томова. За моју генерацију Кинотека представља један храм маште и слободе. Ако нас нисте могли наћи у концертној дворани, онда бисте нас пронашли у Кинотеци. У то време стасавала је истовремено генерација која ће изнедрити наш нови филм, а и сама Кинотека је расла да би постала ово што је данас. На неки начин, научили смо у Кинотеци да гледамо, да гледамо слободно. Ви сте овде сви млади али у то време није баш било тако лако гледати и бити слободан. Научили смо да, на неки начин, продремо у идентитет света, што смо после преточили и у своје филмове – рекао је Боро Драшковић примајући награду.

Сто година од рођења Мерилин Монро

Првог јуна организовањем ексклузивних изложби у угледним музејима и галеријама, издањима луксузних књига, приређивањем уличних дешавања у различитим деловима света обележена је стогодишњица рођења Мерилин Монро. Код нас је 100. рођендан чувене филмске диве обележен објављивањем књиге „Мерилин – Дива. Жена. Богиња“, ауторке Кјаре Пасквалети Џонсон.

На месту где се на Булевару Холивуд, испред чувеног ТЦЛ Кинеског театра налазе отисци њених шака, уз сто ружа послужена је рођенданска торта и певана рођенданска песма као омаж начину на који ју је ова бесмртна дива својевремено извела за председника САД Џона Кенедија.

Норма Џин Мортенсо, алијас Мерилин Монро, рођена је у Лос Анђелесу 1926. године. Издавачка кућа ACC Art Books је, у сарадњи са фондацијом која управља њеном заоставштином, објавила луксузну монографију „Мерилин Монро 100: званична књига поводом стогодишњице“.

Фестивал руског филма

Да уметност лако прелази границе и проналази пут до публике показао је Фестивал руског филма, одржан од 9. до 30. јуна у десет градова Србије. На овој културној манифестацији, коју четврти пут у Србији реализује организација за промоцију руских аудиовизуелних садржаја у иностранству „Роскино“, уз подршку Министарства културе Руске Федерације, представљено је чак 21 филмско остварење.

Фестивал је свечано отворен у Београду, а са репертоаром који је обухватио разноврсне жанрове, од визуелно импресивних драма до породичних хитова, имала је прилику да се упозна и публика у Нишу, Суботици, Пироту, Крушевцу, Јагодини, Александровцу, Варварину, Алексинцу и Сокобањи. Улаз на пројекције најновијих достигнућа савремене руске продукције био је бесплатан.

Просечна зарада у априлу – 121.805 динара

Просечна бруто зарада обрачуната за април 2026. године износила је 168.008 динара, док је просечна зарада без пореза и доприноса (нето) износила 121.805 динара, саопштио је Републички завод за статистику.

Раст бруто зарада у периоду јануар–април 2026. у односу на исти период прошле године износио је 11,5 одсто номинално, односно 8,5 одсто реално, док је просечна нето зарада већа за 11,6 одсто номинално, односно за 8,6 процената реално.

У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада за април 2026. номинално је већа 11,4, а реално за 7,8 одсто, док је просечна нето зарада већа за 11,5 одсто номинално, односно за 7,9 одсто реално.

Медијална нето зарада за април 2026. године износила је 94.585 динара, што значи да је 50 одсто запослених остварило зараду до наведеног износа.

Трстеничким пољопривредницима решења о субвенцијама

Као подршка за пољопривреднике са подручја трстеничке општине, у Већници Народног универзитета у Трстенику, уручена су решења о додели 66 субвенција за унапређење пољопривредне производње, 44 субвенције за вештачко осемењавање крива и три субвенције за осигурање усева.

– Ове године с поносом подржавамо развој наших пољопривредних газдинстава. Износи су 11.500 хиљада динара за нове инвестиције у пољопривредну механизацију, осам милиона динара за субвенционисање вештачког осемењавања крива и 13.500 хиљада динара за осигурање усева. Овим мерама настављамо да подржавамо вредне домаћине који својим радом доприносе развоју пољопривреде и очувања живота на селу. Улагање у пољопривреднике је улагање у сигурну производњу и бољу будућност за све нас – рекла је Милена Турк, председница општине Трстеник.

Врањска Бања: међуокружно такмичење фрулаша

У Врањској Бањи је, 12. јуна, одржано традиционално предтакмичење „Златна фрула југа Србије“, на којем се представило 15 извођача свих узраста из Јабланичког, Нишког, Пиротског, Топличког и Пчињског округа.

Жири је за победника у изворном свирању прогласио фрулаша Душана Антића из Пирота. Иван Митровић из Лесковца био је без премца у савременом свирању песме и изворног кола, док је млађана Пироћанка Мила Антић одушевила препуно гледалиште и надмоћно победила у категорији фрулаша од 12 до 16 година.

У конкуренцији фрулашких дуета најбољи су били рођаци Димитрије Николов из Лесковца и Александар Младенов из Димитровграда. У конкуренцији деце до 12 година неприкосновена је била Пироћанка Николина Стаменовић.

Победници међуокружног предтакмичења у Врањској Бањи надметаће се на традиционалном државном Сабору фрулаша „Ој, Мораво“, које ће бити одржано 18. и 19. јула у селу Прислионица код Чачка.

Век постојања ФК Сврљиг

Фудбалски клуб Сврљиг недавно је обележио сто година постојања и играчке каријере. У једном веку уписано је много фудбалских имена, тренера, али и верне публике која је живела за свој клуб.

Поводом великог јубилеја овог фудбалског клуба, Центар за културу „Проф. др Сретен Петровић Иче“ издао је монографију „ФК Сврљиг (1926-2026)“. Монографија доноси богату историјску грађу, фотографије, сведочанства и причу о генерацијама које су стварале и чувале традицију клуба током једног века.

У знаку јубилеја ФК Сврљиг одиграо је и неколико ревијалних утакмица. Угостили су Црвену звезду, Раднички из Ниша и друге клубове са којима сарађују.

Београд: изложба о архивама

У Галерија АРТГЕТ, Културног центра Београда, у току је изложба „Узнемирујуће архиве“, чији је ауторски концепт осмислила кустоскиња Милица Лапчевић. Ова поставка истражује начине на које се архиве чувају, обликују и истовремено преиспитују колективна сећања. Кроз радове савремених уметника, изложба се бави документима, фотографијама, личним сведочанствима и другим траговима прошлости који откривају потиснуте, заборављене или недовољно испричане историје.

У фокусу нису архиви као неутрална места чувања података, већ као простори моћи, селекције и интерпретације, у којима се непрестано преговара о томе шта ће бити запамћено, а шта изостављено из званичних наратива.

Изложба траје до 15. августа.

У ОМИЉЕНУ БАЊУ ПО ПОВОЉНИМ ЦЕНАМА И НА РАТЕ

Одмор за тело и душу

За многе пензионере одмор у бањи није само прилика да се накратко удаље од свакодневице, већ и начин да негују здравље и обнове енергију. Управо из тог разлога српске бање годинама уназад заузимају посебно место међу омиљеним дестинацијама старијих, а последњих година све више привлаче и млађе посетиоце који у њима проналазе савршен спој природе и

садржаја намењених одмору и рекреацији. Од шетњи уређеним парковима, уживања у термалним базенима до различитих спортско-рекреативних активности, бање ће вам пружити опоравак не само тела већ и душе.

Велики број бања и хотелских комплекса током целе године нуди различите погодности и приступачне цене, те се одмор може организовати у складу

са личним потребама и могућностима. Једна од погодности која највише значи сениорима је могућност плаћања на рате и распоређивања трошкова на дужи временски период. Ово пензионерима пружа прилику да себи обезбеде опоравак без превеликог финансијског оптерећења.

Као и претходних година туристичка агенција „Senior travel“ нуди разне погодности за

најстарије: једнодневне и вишедневне излете у Србији, планинске одморе али и путовања у европске градове, све са посеб-

1.	Специјална болница за рехабилитацију „Агенс“, Матарушка Бања Беодан: пун пансион и до пет терапија по препоруци лекара; цена од 6.800 динара за покретне пацијенте, 7.800 динара за непокретне и 7.800 динара за полупокретне. Боравашна такса и осигурање су 80 динара. Плаћање је на шест месечних рата путем административне забране или чековима грађана, а код плаћања готовином корисници Пензионерске картице имају попуст 10 одсто.	036/5411-039
2.	Специјална болница за рехабилитацију Ивањица Беодан: пун пансион, интернистичко-специјалистички преглед лекара, физикалне терапије, комплетна биохемијска лабораторија, ЕКГ и рекреативни садржаји, цена од 4.950 динара за готовинско плаћање или 5.550 за плаћање до шест рата. Беодан са негом за готовинско плаћање 5.450 динара или 6.050 динара одложено до шест рата. Боравашна такса и осигурање 90 динара по дану, а једнократно се плаћа пријава 15 динара.	032/661-690
3.	Специјална болница за рехабилитацију „Јунаковић“, Апатин Беодан: пунпансион, први и контролни лекарски преглед и до пет терапија дневно по мишљењу лекара. Цена 6.350 динара за стандард и 7.000 за стандард+ у Блоку А (стари део), а 7.700 у Блоку Б (нови објекти). Приликом резервације се плаћа 30 одсто, а боравак за седам или више ноћи може на шест месечних рата чековима или путем административне забране. Боравашна такса и осигурање 95 динара. Сениор пакет 55+ обухвата 10 пуних пансиона, први и контролни лекарски преглед и три терапије дневно по мишљењу лекара у двокреветној соби у Блоку А по цени од 58.200 за стандард и 62.700 за стандард+, а у Блоку Б по цени од 67.200 дин. Боравашна такса и осигурање 95 динара дневно у готовини. Корисници ових пакета имају попуст од 20 одсто на преглед субспецијалисте (кардиолог).	025/772-311
4.	Специјална болница за рехабилитацију „Бања Ковиљача“, Бања Ковиљача Беодан: пун пансион, преглед лекара и четири терапије по налогу лекара од 8.800 до 14.000 динара, зависно од смештаја. Терапијски дан+ подразумева преглед лекара, смештај, четири терапије сваког дана осим недељом, пун пансион (три obroка), масажу, основне лабораторијске анализе, једну дијагностичку процедуру недељно. Програм Терапијски дан ПЛУС није могуће користити краће од четири дана. Дијагностичке процедуре нису укључене у Терапијски дан ПЛУС за боравак краћи од седам дана. Доплата за терапијски дан+ је 4.500 динара по соби по дану на регуларну цену БО дана. Пензионери могу да плате на шест месечних рата, а због процедуре то је неопходно нагласити приликом резервације.	015/818-270 015/895-210
5.	Специјална болница за рехабилитацију „Термал“, Врђник Беодан: пун пансион, прописане терапије и коришћење базена износи од 6.520 до 8.020 динара, а први лекарски преглед се наплаћује 3.000 динара. Боравашна такса и осигурање су укључени у цену. Пензионери могу да плате на шест месечних рата путем административне забране уз последњи пензијски чек.	069/755-727 069/755-736
6.	Специјална болница за рехабилитацију „Гејзер“, Сијаринска Бања Беодан: смештај, исхрана, три физикалне терапије по препоруци лекара, коришћење затвореног базена и базена на комплексу „Гејзер“, пијење воде са минералних извора. Цена 7.350 динара и боравашна такса 70 динара. Попуст од 10 одсто се одобрава за готовинско плаћање за боравак од 1. маја, а постоји и могућност плаћања на шест месечних рата путем административне забране или на три рате чековима.	016/895-128 016/895-153
7.	Специјална болница за рехабилитацију „Бујановац“, Бујановачка Бања Беодан: пун пансион и три терапије по препоруци лекара износи 5.500 за двокреветну и 5.200 динара за трокреветну собу. У периоду до 30. јуна одобрава се пензионерски попуст у износу од 10 одсто без обзира на вид плаћања. Боравашна такса и осигурање су 70 динара, а специјалистички преглед се наплаћује 1.500 динара. Могућност плаћања на шест месечних рата чековима.	017/7651-292 017/7653-459
8.	Специјална болница за рехабилитацију „Бања Кањижа“, Кањижа Беодан: пун пансион, прописане терапије и услуге базена – 7.200 динара само за објекат Акварин, а први лекарски преглед се плаћа 3.000 динара. Боравашна такса и осигурање су 130 динара дневно. Плаћање на шест месечних рата административном забраном; за боравак од 15 и више дана 10 одсто попушта, за 20 и више дана попуст 15 одсто.	024/4875-163
9.	Специјална болница за рехабилитацију „Рибарска Бања“ Беодан: пун пансион, преглед и надзор лекара, до четири терапије дневно – од 7.180 динара зависно од објекта. Боравашна такса и осигурање су 120 динара. Плаћање на шест месечних рата путем административне забране.	037/865-270 063/8782-886
10.	Институт за превенцију, лечење и рехабилитацију реуматичних и кардиоваскуларних болести „Нишка Бања“ Беодан у сезони (април-октобар) 7.000 динара, ван сезоне (новембар-март) 6.300 динара, а подразумева преглед интернисте, ЕКГ, стандардне лабораторијске анализе, одређивање дијете и терапија у складу са препоруком лекара. Боравашна такса и осигурање су 130 динара. Плаћање на шест месечних рата.	018/502-010 018/502-020 018/502-030

Пролом Бања

Луковска Бања

ним акцентом на потребе старијих путника. Заинтересовани могу да их позову телефоном 011/2850-005 или да дођу лич-

но у Делиградску 27, у Београду, од 9 до 15 часова.

Ако одмор организујете самостално, препоручено је

да контактирате са изабраном бањом како бисте се договорили о свим детаљима, а током пријаве на рецепцији,

уз личну карту треба приложити и последњи чек од пензије.

Драгана Лукић Лазовић

11.	Специјална болница за лечење и рехабилитацију болести органа за варење и шећерне болести „Врњачка Бања“ Беодан: консултативни преглед лекара, ЕКГ, лабораторија, три терапије дневно, базен, и у сезони (од 1. јула до 31. октобра) најповољнији је у Старом Меркуру где је цена 5.450 динара; у Новом Меркуру цена је од 8.790 динара, зависно од смештаја. Минимум је седам дана боравка. Боравишна такса је 160 а осигурање 35 динара. Плаћање на шест месечних рата.	036/611-624 036/618-865
12.	Специјална болница „Русанда“, Меленци Беодан: пун пансион, преглед лекара, четири терапије које доктор препише, по цени од 6.300 до 7.800 динара за покретне пацијенте, зависно од смештаја. Цена за полупокретне и непокретне пацијенте је 7.000, односно 8.000 динара. Минимум је пет дана боравка. Боравишна такса и осигурање су 72 динара. Плаћање на шест месечних рата путем административне забране.	023/315-0409 023/315-0416
13.	Специјална болница за прогресивне мишићне и неуромишићне болести, Нови Пазар Беодан: пун пансион, преглед лекара и четири терапије за 4.300 (Стари блок) и 4.600 динара (Нови блок) за покретне пацијенте и 5.000 за непокретне.	020/371-559
14.	Специјална болница „Сокобања“, Сокобања Беодан: пун пансион, преглед лекара специјалисте, ЕКГ, основне лабораторијске анализе и терапијске услуге по препоруци лекара, по цени од 5.000 динара и више, зависно од објекта и врсте смештаја. Боравишна такса 140 и осигурање 18 динара. Плаћање на шест месечних рата, и 10 одсто попушта уз Пензионерску картицу.	018/830-104 018/830-124 018/830-144
15.	Специјална болница за рехабилитацију „Бањица“, Сокобања Беодан: смештај у соби са кабловском ТВ, бесплатним интернетом и терасом, три obroка дневно, пешачки излети са водичем, ђакузи базен и здравствене услуге – прегледи лекара и основна дијагностика, и три терапије дневно. Цена БО у јуну, јулу и августу је 5.800 динара, у септембру и октобру 5.600, док је у новембру и децембру 5.100 динара. Плаћање: 10 одсто у време резервације, а остатак на лицу места уз могућност плаћања чековима на шест рата и административном забраном Фонда ПИО на осам рата уз последњи чек од пензије.	018/830-224 069/1445-362
16.	Специјална болница за рехабилитацију „Пролом Бања“, Пролом Бања Беодан: пун пансион, лекарски прегледи, пијење лековите воде, коришћење базена и рекреативних садржаја по цени од 7.590 динара (од 1. маја до 20. јуна), 7.990 (од 20. јуна до 10. септембра). За пензионере попуст од пет одсто ван сезоне (јануар-мај и октобар-децембар) уз последњи чек од пензије, као и плаћање на шест месечних рата за боравак дужи од пет дана. Боравишна такса и осигурање урачунати у цену.	027/8388-111 027/8388-162 Вибер бр.: +381 63 15 10 606
17.	Специјална болница за рехабилитацију „Атомска бања“, Горња Трепча Беодан: стандард пакет терапије и пун пансион, у зависности од врсте смештаја од 6.890 динара па навише. Први преглед лекара 2.500 динара, боравишна такса и осигурање су укупно 130 динара. Могућност плаћања до шест месеци чековима или платним картицама, а за пензионере и до 12 месеци путем административне забране уз последњи чек од пензије.	032/822-063 032/822-383
18.	Центар „Луковска бања“ у оквиру центара „Пролом Бања“ Беодан: смештај, пун пансион, лекарски прегледи, коришћење базена, велнес центра, по цени од 7.990 динара у периоду јул-септембар у хотелу „Копаноник“, а 8.990 у хотелу „Бела Јела“. Беодан екстра: основни беодан + четири терапије дневно по цени од 9.690 динара (јул-септембар) у хотелу „Копаноник“ и 10.690 у хотелу „Бела Јела“. За пензионере попуст од пет одсто ван сезоне (јануар-јун и септембар-децембар), те плаћање на шест месечних рата за боравак дужи од пет дана уз последњи чек од пензије. Боравишна такса и осигурање урачунати у цену.	027/385-999 027/385-990 Вибер бр.: +381 63 481 243
19.	Millennium Medical Centar, Врањска Бања Беодан: пун пансион, преглед лекара, прописане терапије и услуге медицинског особља 24 часа, по цени од 5.400 динара и више, зависно од смештаја. Боравишна такса је 110 динара. Плаћање на шест месечних рата путем административне забране (понети последњи чек од пензије и личну карту) или чековима грађана. Попуст од 10 одсто уз Пензионерску картицу.	017/7456-284 017/546-428
20.	Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“, Гамзиградска Бања Беодан: пун пансион, преглед лекара и прописане терапије по цени од 4.600 динара. Боравишна такса и осигурање улазе у цену. Могућност плаћања на шест рата путем административне забране Фонда ПИО уз последњи чек од пензије и чековима грађана. Корисници Пензионерске картице имају попуст од 10 одсто на услуге: пансион са лечењем (БО дан), пансион без лечења, терапијски дан, терапију хипербаричном оксигенацијом, електромиоурографија (ЕМНГ), колордоплер крвних судова и артерија.	019/450-447 062/434-973
21.	Институт за рехабилитацију „Селтерс Младеновац“ Беодан: пун пансион, преглед лекара, ЕКГ и терапије по цени од 7.600 динара зависно од смештаја. Плаћање може на шест рата путем административне забране и картицом Поштанске штедионице, а чековима на четири рате.	011/8241-425 064/8690-422

У ПКС ИЗАБРАНИ ЈУНАЦИ МИКРОБИЗНИСА 2026.

Мали бизниси – велики ослонац

Компанија „Kristal papir“, Стефана Вучковића из Лапова, освојила је прво место и награду од 500.000 динара на конкурс Јунаци микробизниса 2026. који су организовали „Blic Biznis“ и „3 Banka“, уз подршку Привредне коморе Србије (ПКС). Друго место и 300.000 динара заузела је компанија „Nugatelina“ Иване Костић из Пирота, док је 200.000 динара и треће место припало компанији „Serqet Leather“ Марка Крстића из Алексинца.

Победници су проглашени на свечаној церемонији у Привредној комори Србије, а подршку финалистима пружили су представници институција и партнера. Први потпредседник Владе Србије и министар финансија, Сениша Мали, поручио је предузетницима да су они покретачка снага Србије и инспирација за друштво, и истакао да ће држава наставити да ради на стварању стабилног и предвидивог пословног окружења кроз директне подстицаје, реформе и растерећење привреде.

Министар Сениша Мали, представници институција и партнера са победницима конкурса Јунаци микробизниса 2026.

Конкурс Јунаци микробизниса организује се са циљем промоције и подршке малим предузетницима, иноваторима и свима који својим трудом, знањем и енергијом доприносе економском развоју Србије. Пројекат истиче аутентичне предузетничке приче и пружа подршку онима који својим радом могу бити инспирација будућим генерацијама.

Међу 200 кандидата, титуле хероја мале привреде понели су предузетници који су показа-

ли да велики пословни успеси често почињу из малих средина, породичних радионица, личне храбрости и спремности да се идеја претвори у посао, а овогодишњи победници и финалисти су пример да се предузетничка енергија у Србији развија у различитим крајевима земље, кроз различите делатности, али са истом поруком: мали бизниси су велики ослонац економског развоја, а људи који их воде прави су јунаци домаће привреде.

М. Симић-Максимић

СЛОЖНЕ КОМШИЈЕ У БЕЛОМ БРЕГУ КОД ВРАЊА

Мештани основали енергетску задругу

У брдско-планинском селу Бели Брег код Врања 13 сложних домаћинстава 9. јуна основало је енергетску задругу за производњу струје из обновљивих извора.

Задруга у засеку Поповци основана је у оквиру пројекта Бели Брег који, уз подршку Европске уније, спроводи Платформа за енергетску транзицију. Енергетска задруга Бели Брег Поповци планира да постави десетак киловата поднапонских панела на крову једног или више домаћинстава.

Програмски директор Платформе за енергетску транзицију, Бојан Гајић, рекао је новинарима да ће поменута домаћинства ући у систем купца-произвођача, чиме ће се њихови рачуни за електричну енергију смањити. О коришћењу новчаних уштеда одлучиваће удружени задругари. Мада још није усвојен бизнис план, дефинисани су правци развоја задруге.

Фото: Пољофера

Поред малих соларних електрана, постоји могућност да се енергетска задруга за заједничку производњу струје бави и виноградарством, пољопривредом и производњом електропуњача. Прва сеоска енергетска заједница у Србији биће основа и за обнову многих села у врањском крају. Неслућене су и могућности развоја сеоског туризма у Пчињском округу.

В. Пешић

РЕЗУЛТАТ ПОДРШКЕ ЖЕНСКОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ У СРБИЈИ

Успешне пословне приче

За предузетнице и власнице малих бизниса у Србији у августу прошле године отворен је конкурс за грантове од по 10.000 фунти, у оквиру пројекта „Снажне и важне“ који је спровео НАЛЕД уз подршку Британске амбасаде у Београду. Укупан фонд средстава износио је 50.000 фунти. Грантови су били намењени активностима које доносе конкретна унапређења, од набавке опреме и увођења нових производа и услуга, преко дигитализације и сертификација, до маркетиншких активности за бољи пласман на тржишту.

На конкурс у оквиру пројекта „Снажне и важне“ пристигло је више од 80 пријава – у просеку 16 за сваки грант, а двадесет другог јуна ове године, на Фрушкој гори, представљени су и резултати тог програма, кроз који је пет предузетница из наше земље добило финансијску подршку за развој и унапређење својих бизниса. Догађају су присуствовали Татјана Мацура, министарка без портфеља задужена за област родне равноправности, спречавања насиља над женама и економског и политичког оснаживања жена, Виолета Јовановић, извршна директорка НАЛЕД-а, и британски амбасадор у Србији, Едвард Фергусон, који су истакли значај подршке женском предузетништву и економском оснаживању жена.

Добитнице грантова представиле су своје пословне приче и показале на који начин су средства искористиле за набавку опреме, дигитализацију пословања, проширење производње и развој нових производа.

Г. О.

Нове просторије за 80 година рада

Удружење пензионера града Ниша, 29. маја, уселило се у нове просторије у Новопазарској улици број 10, чиме је, како је истакнуто на свечаном отварању, настављен континуитет рада дуг више од седам деценија с обзиром да историја Удружења на тој локацији траје од 1953. године. О томе је емотивно говорио Властимир Гоцић, председник Удружења пензионера града Ниша.

– Данашњи дан представља на својеврстан начин велику захвалност нашим претходницима који су давне 1953. године овде, на овој локацији, из сопствених средстава купили зграду коју је пензионерска организација користила до 2024. године. А онда смо имали срећу да те године инвеститор буде у нашем комшилуку. Процењено је да би било добро искористити прилику и за нас по повољним условима добити простор у новоградњи. Тако је и било па данас, после непуне две године, наше удружење наставља на истом месту историју која је ту почела 1953. године – навео је Гоцић и подсетио да отварање

Свечано пресецање врпце: градоначелник Драгослав Павловић и председник САПЕНС-а, проф. др Андреја Савић

нових просторија представља и почетак обележавања великог јубилеја, 80 година рада и постојања Удружења пензионера града Ниша, који ће званично бити обележен 10. октобра.

Отварању нових просторија присуствовали су и градоначелник Ниша Драгослав Павловић и председник Савеза пензионера Србије, проф. др Андреја Савић. Павловић је подсетио на значај и улогу пензионера у друштву.

– Ви сте не само најмногобројнија организација на

територији Републике Србије, него сте и снага. Ви сте стожер мудрости, неко ко је оставио траг и у нашем граду и у градовима читаве Србије. У свом радном веку радили сте пуно и време је да се и град вама одужи кроз различите видове помоћи и подршке. Ово данас је за вас од великог значаја па ми је драго што сте успели да заокружите ову причу и уђете у своје нове просторије – рекао је градоначелник Ниша и додао да ће пензионери и будуће има-

ти пуну подршку града и да ће локална самоуправа настојати да им увек изађе у сусрет.

На свечаној церемонији врпцу на новим просторијама заједно су пресекли Драгослав Павловић и Андреја Савић који је нагласио да је то велики успех руководства пензионерске организације које је у тешким условима успело да реализује пројекат до краја.

– Наставићемо да помажемо инфраструктурно и логистички како би овај нов и савремен простор био епицентар окупљања пензионера са подручја града Ниша и читавог округа – поручио је први човек пензионерске организације Србије.

Иначе, нове просторије омогућиће боље услове за окупљање пензионера, организовање друштвених активности, радионице, разговоре, као и за пружање помоћи онима којима је подршка најпотребнија. У Удружењу кажу да ће нови простор бити место сусрета, дружења и заједништва, у коме ће се чувати традиција организованог пензионерског живота у граду.

Љ. Глоговац

ОЛИМПИЈАДА ПЕНЗИОНЕРА НИШАВСКОГ ОКРУГА

Ниш свеукупни победник

У Нишкој Бањи је, 13. јуна, одржана Олимпијада пензионера Нишавског округа. На овој спортско-рекреативној манифестацији учествовали су пензионери из општина Алексинац, Меровина, Ражањ, Дољевац и града Ниша, свако са по две екипе од по пет чланова, односно са по десет такмичара.

По лепом времену и у пријатној атмосфери одвијала су се такмичења која пре свега имају за циљ да промовишу здрав и активан живот најстарије популације. Пензионери су се надметали у спортским дисциплинама прилагођеним њиховим годинама: у малом фудбалу, бацању у кош, пикаду, дисциплини под називом „погоди у центар“ и у шаху.

Олимпијаду је званично отворио Властимир Гоцић, председник Удружења пензионера града Ниша, уз жељу да такми-

чења протекну у фер атмосфери и са што бољим резултатима. У име Савеза пензионера Србије присутне је поздравио и такмичарима пожелео успех секретар САПЕНС-а, Драган Петковић.

У просторијама општине Нишка Бања приређен је и пријем за представнике Олимпијаде.

Што се тиче победника, најбоља у малом фудбалу била је екипа из Дољевца, а у кошарци, пикаду и дисциплини „погоди у центар“ најбоље су биле екипе из Ниша. Ниш је проглашен и за свеукупног победника овогодишње Олимпијаде пензионера нишавског округа.

После такмичарског дела и доделе признања организовано је дружење које је, судећи по атмосфери и расположењу учесника, било најбољи и највеселији део манифестације. Пензионери су јединстве-

Надметање у шутирању пенала је једно од најатрактивнијих

ни у оцени да се забава и дружење са својом генерацијом памти дуже и од резултата остварених на спортском терену.

Љ. Г.

У ТРСТЕНИКУ ОБЕЛЕЖЕНО 50 ГОДИНА ОД ПРВЕ ОМЛАДИНСКЕ РАДНЕ АКЦИЈЕ

За јубилеј емоције и сећања

У Трстенику је, почетком јуна, поводом обележавања 50 година од прве Омладинске радне акције у том месту, одржане у лето 1976, приређена дирљива манифестација испуњена сећањима на те дане. У парку испред зграде општине окупили су се мештани, бивши акцијаши, и по традицији је засађена још једна садница, пета по реду. Засадили су је председница општине Трстеник, Милена Турк, и тадашњи учесници ОРА, Жика Јаковљевић и Зоран Стефановић.

– Осећам се дивно, пре свега јер сам опет видео моје другове и другарице са којима смо градили наш Трстеник и са којима смо учествовали на акцијама широм Србије. Задовољство је што је иза нас остало „наших руку дело“, поносио смо јер смо ископали километре канала, градили водовод Прњавор. Нашу младост усмеравали смо на стварање, уз велику љубав, заједништво, једноставно било је то време у коме смо живели за акције. Жао ми је што се то данас не дешава и искрено се наддам да ће ова наша младост једног дана поћи тим стопама – рекао је Жика Јаковљевић.

Добродошлицу присутнима пожелео је и глумац Душан Јовић који је подсетио на значај добровољних радних акција тадашње омладине Трстеника, али и свих других места. Своје утиске пренео је и акцијаш

У парку испред зграде општине симболично је засађено пето „акцијашко“ стабло

Љубодраг Љуба Шеровић, емотивно говорећи о љубави, жару и ентузијазму тадашњих младих, о доприносу који су дали и резултатима који су видљиви и данас, и који су кроз локалне и савезне акције утицали на развој трстеничке и других општина. Он је затим открио спомен-плочу, дело Драгана Гавриловића, израђену поводом пет деценија од прве Омладинске радне акције, ОРА '76 у Трстенику.

Присутни су били и можда најстарији акцијаши, Слободан Вукомановић из Богдања, вишеструки учесник акција на локалу, Новом Београду, Фрушкој гори, језеру Ђелије, и Зоран Михајловић који је од 1971. на ОРА „Морава“ учествовао пуних 17 година. Бригаде које је водио пребацивале су норму више пута.

Сви су изразили задовољство што им је из тог времена остало једно лепо сећање и другарство, а младима су поручили да се организују и крену тим стопама како би и они својим радом дали допринос и били пример наредним генерацијама.

Тако је обележавање пола века од прве Омладинске радне акције у Трстенику заправо била прилика за евоцирање лепих успомена, сећања на дружење и велико залагање волонтера који су остварили запажене резултате.

Програм манифестације имао је и културно-забавни део у којем су учествовали чланови КУД „Прва петолетка“, а у Ликовном салону Дома културе отворена је изложба са белешкама, црно-белим фотографијама вредних акцијаша, експонатима, те добро познатом иконографијом, заставама и паролом „Тито, партија, омладина, акција“.

Драган Ивановић

У ЗАЈЕЧАРУ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА РЕГИОНАЛНУ ОЛИМПИЈАДУ

Поред спорта и Народни вишебој

Већ годинама Удружење пензионера града Зајечара са успехом организује Олимпијаду спорта, здравља и културе, промовишући здрав начин живота у старијим годинама. Тако је и овог 20. маја, на теренима СПЦ „Тимок“, у Зајечару, одржано надметање и избор екипе за регионално такмичење у Књажевцу.

Учествовали су тимови из Зајечара, Великог Извора, Гамзиграда, Звездана и Рготине, а учеснике је поздравио и означио званичан почетак такмичења председник УПГ Зајечар, Мирослав Богосављевић. Такмичари су се надметали у стандардним дисциплинама: фудбал, кошарка, штафета, пикадо и шах. Сусрет је протекао у спортском духу и фер плеју, са пуно страсти и навијања, потврђујући да године нису препрека за бављење спортом и активно учешће у друштвеном животу. Судије су педантно водиле записник, а борба за сваки поен била је присутна на свим борилиштима.

По завршетку Олимпијаде прешло се на Народни вишебој, за који су такође биле

Борбе су биле фер али истрајне и пожртвоване

спремне екипе, а који је организован заједничким снагама УПГ Зајечар и Удружења „Зајечарски спорт за све“. Поред наведених екипа, учествовао је и тим Удружења војних пензионера. Дисциплине су овог пута биле у нешто измењеној варијанти и то: надвлачење конопца, рвање на брвну, бацање камена са рамена и бацање потковице. Резултат је наравно био у другом плану, али је борба била упорна и пожртвована. Најуспешнија је била екипа из Зајечара, која је тријумфовала у укупном пласману Олимпијаде као и у Народном вишебоју,

док су се на постољу нашле и екипе Великог Извора и Гамзиграда у стандардним дисциплинама, односно Рготина и Гамзиград у хајдучким дисциплинама. Најбоље екипе у свим дисциплинама награђене су пехарима и дипломама, уз договор да наставе да одржавају спортски дух, а сви учесници су заслужили велику похвалу за залагање.

Подршку овим манифестацијама пружио је Спортски савез града Зајечара, ангажовањем судија и реквизитима. У УПГ Зајечар се надају да ће се ова успешна сарадња наставити и у будуће.

С. Бркић

Сакупљају, продају и улажу у заједницу

Очување природе постаје најважнија тема данашњице. Природни ресурси попут воде, ваздуха, нафте, гаса, угља и минерала основ су нашег опстанка, али су истовремено и ограничени. Учестало неодговорно коришћење ових ресурса, уз истовремено генерисање милијарди тона отпада годишње, узрокује озбиљан еколошки проблем одговоран за низ климатских промена које опет повлаче нове последице стварајући зачарани круг. Намеће се питање шта се може урадити и која су решења. Стручњаци кажу да је основ превенција стварања проблема отпада, што за обичног човека значи продужавање животног века употребног предмета, поновно коришћења предмета (попут стаклених тегли, пластичних кутија), а могуће је и „оживети“ поново неки предмет који смо намеравали да бацимо. Када исцрпимо и те могућности, на ред долази рециклажа. Она је у свету препозната као седми енергетски ресурс и представља једно од кључних решења.

Рециклажом смањујемо потрошњу потенцијално корисних и сирових материјала па се на тај начин смањује и коришћење енергије, загађење ваздуха и загађење воде. Једна екипа друштвено одговорних становника нашег главног града издвојила се са својим корисним и оригиналним идејама у овој области и зове се „Степиклажа“.

– „Степиклажа“ је рециклажна иницијатива станара београдског насеља Степа Степановић која је покренута током јесени 2025. године. Иницијатива је поникла из једноставне комшијске идеје да би у крају требало успоставити организован систем рециклаже, која би доносила користи на плану

До сада је предато на рециклажу више од шест тона отпада

очувања животне средине и унапређења квалитета живота у самом насељу – уводи нас у причу Ана Филиповић, једна од иницијатора ове групе грађана.

– Првобитни предлог брзо је наишао на подршку неколико станара који су препознали потенцијал пројекта, па је спонтано формирана мала група ентузијаста која је покренула прве активности. Временом се круг учесника ширио, а данашња „Степиклажа“ представља заједнички напор великог броја комшија који желе чистије и уређеније окружење – кажа Ана и додаје да се „Степиклажа“ заснива на три главна циља: смањивању укупне количине отпада у насељу, континуираном улепшавању насеља и едукацији о еколошким темама, с акцентом на најмлађе.

Ова иницијатива функционише по једноставном али изузетно ефикасном принципу. Када станари неког од улаза искажу интересовање за акцију, они од „Степиклаже“ добијају специјално дизајнирано буренце за сакупљање лименки, стакла и ПЕТ амбалаже. Осим овога, многе комшије самостално врше прикупљање и сепарацију отпада – пластике, папира, лименки и стакла. На дан откупа, који се унапред најави преко вибер

групе, грађани доносе отпад у назначеном термину. Од првог откупа организованог у децембру 2025. па до сада, реализовано је осам откупа и предато 6.231 кг отпада на рециклажу.

Оно што је значајно јесте да се новчана средства добијена од рециклаже отпада даље користе за сређивања заједничког простора, те су до сада реализоване различите активности: сређивање шеталишта, дечијих игралишта, осликавање Лептир мурала и то све уз помоћ најмлађих комшија. Одржано је више едукативних радионица за децу на којима су малишани правили накит и лутке од текстила, беџеве од фискалних рачуна, слике од старих фармерки и друго. Такође, део новца је дониран за куповину косачице којом ће комшије сређивати ливаду на коју изводе своје кућне љубимце.

Додаћемо да њихове активности имају и хуманитарни карактер, јер су кроз акције одлучили да помогну неким од својих комшија који се лече од тешких болести.

Поред сарадње са „Kappa Star Recycling“ компанијом, подршку им пружају и „Ekostar Pak“, „Свака лименка се рачуна“ и „FabriQa“ са којом је до сада у два наврата организована рецикла-

Мурал осликан на зиду дечјег игралишта

жа текстилног отпада и заједничке радионице.

– Планова имамо доста а главни нам је да наставимо да ширимо мрежу учесника, унапредимо организацију прикупљања отпада и реализујемо још више малих пројеката у насељу. Вибер заједница „Степиклажа“ данас окупља више од 440 комшија, а управо у ту групу свакодневно стижу предлози, фотографије и мале иницијативе које показују колико људи брину о свом насељу. Често нам шаљу слике када очисте део Степе, када примете да деца скупљају отпад или када желе да покрену неку нову акцију. Та количина подршке, добрих намера и искрене љубави према комшилуку постала је један од највећих мотора ове иницијативе – истиче задовољно Ана Филиповић.

Овакве акције показују да мале, локалне иницијативе могу да направе велику разлику. Рециклажа смањује количину отпада на депонијама, чува природу и доприноси чистијој планети, али истовремено ствара лепше, уредније и функционалније окружење за све станаре. Још важније – јача осећај заједништва и одговорности према простору у ком живимо.

Љупка Адамовић

СПОМЕН НА СТАРО ВРАЊЕ: ФЕСТИВАЛ СЕТНИХ МЕЛОДИЈА

Судбине мераклијским песмама испеване

У родној вароши знаменитог српског приповедача Борисава Станковића, 11. и 12. јуна, одржан је традиционални музички фестивал „Врањска градска песма“, који је установљен 2019. године. Под слоганом „Оћу да ви појем врањанско“, традиционална културна светковина слави љубав према музици и промовише богато певачко наслеђе града бурне историје, богате традиције и других особености.

Несумњиво је да староградска песма одражава сећање на културу и урбани контекст у коме су живели становници Врања у другој половини 19. и почетком 20. столећа. У национални регистар нематеријалног културног наслеђа Србије врањска староградска песма уврштена је 2012. године. Сетним, тихим и мирним стиховима ове песме на особен начин описују живот, обичаје и љубави које су се рађале и нестајале. Лаганим и спорим ритмовима буде најдубље осећаје, а садржина сваке песме односи се на конкретна места, личности и догађаје. Врањском песмом из прохујалих времена стиче се јасан увид у варошку

Манифестација је посвећена очувању аутентичне музичке традиције Врања

културу, у игру, говор, традиционалну свадбу и славу на југу Србије. Негује се и карактеристичан врањски дијалекат.

Манифестацију посвећену очувању аутентичне музичке традиције отворио је заменик градоначелника Врања, Милан Илић, који је нагласио да је староградска песма важан део идентитета југа Србије и да те композиције представљају трајан музички запис једног времена. Уз пратњу Народног оркестра РТС-а, под управом хармоникаша Владе Пановића, прве фестивалске вечери наступили су вокални солисти Чеда Марковић, Ивана Тасић, Бранимир

Стошић Каце, Данка Стојиљковић, Весна Димић, Биљана Петковић и Војислав Спасић.

– Врањска песма је нешто најлепше што сам икада могла да чујем. Песму из Врања не може свако ни да пева, јер мораш да имаш душу. Мерак, што би рекли Врањанци – истакла је вокална солисткиња Весна Димић.

Врање је град са душом, увек асоцира на Коштану, Миткета, Софку, на трубаче, мераклијске песме, чочеке и карасевдах. Задржао је патину и дух старих времена. Без врањске градске песме ниједно славље и весеље не може да се замисли, уз

њих се најлепше весели и најбољније пати. Најпознатије песме које дирају душу и срце су „Отвори ми, бело Ленче“, „Димитријо, сине Митре“, „Петлови појев, а Морава дзми“, „Кажи Суто, кажи душу“, „Магдо, мори Магдо“, „Садила мома лојзе са бело гројзе“ и друге. Од заборава песме су чували Стана Аврамовић Караминга, Дивна Митић Шпурка, Зора Дремпетић, Василија Радојчић, Станиша Стошић, Чеда Марковић, Бранислав Стошић Каце, Дејан Пешић, Ивана Тасић.

У Врању је одржан и наративно-музичко-сценски приказ под насловом „Врањска песма и реч Боре Станковића“. Наступили су врањски глумци Бојан Јовановић, Кристина Јањић Стојановић, Ненад Недељковић, Анђела Влајковић, Јован Вељковић и Никола Срећковић, као и вокални солисти Ивана Тасић, Бранислав Стошић Каце и Тијана Вучковић. Наступио је и трубачки оркестар Екрема Мамутовића из Врања. Публици је представљена монографија „Народна музика Врања“, коју је издао Музиколошки институт Српске академије наука и уметности.

Веселин Пешић

САКСОФОНИСТИ СЕДМИ ПУТ НА ЛЕСКОВАЧКОМ ЛЕТЊЕМ ФЕСТИВАЛУ

Промоција младих талената

У оквиру традиционалне годишње манифестације културе, Лесковачког летњег фестивала, средином прошлог месеца одржан је седми заредом и већ запажени „LE-SAX“, Фестивал младих саксофониста Србије.

Ово јединствено такмичење музичара, које је окупило велики број љубитеља тог инструмента, одржано је на сцени Летње позорнице Туристичке организације Лесковца, у оквиру Етно-комплекса „Шоп Ђокић“, који има статус споменика културе.

Стручни жири еминентних музичара у саставу Братислав Ђорђевић, Новица Илић

и Димитрије Ђорђевић, након одслушаних музичких изведби на отвореном, изабрао је најбоље. У категорији млађих саксофониста до 16 година победник је Матеја Саитовић из Лесковца, друго место равноправно су поделили Илија Јовановић и Андреј Стојиљковић, а трећи је био Лука Милошевић, такође из Лесковца.

У категорији такмичара од 16 до 22 године и старијих најбољи је био Никола Стојановић, друго место припало је Михајлу Рангелову, а треће Вукашину Станојевићу.

Најмлађи учесник овогодишњег фестивала саксофониста у Лесковцу био је седмого-

У лесковачком крају много младих је заинтересовано за саксофон

дишњи Лесковчанин Новак Илић, иначе из породице музичара.

Организатори ове јединствене приредбе истакли су да је њен циљ подстицање музичког развоја талентованих саксофониста Србије, с обзиром да у том крају бележе појачано интересовање младих за овај инструмент.

Т. Стевановић

Витешка љубав у Лазаревом граду

Док многи маштају о модерном венчању у бајковитом амбијенту, брачни пар Трајковић из Крушевца одлучио је да своје „да“ изговори у духу прошлости, враћајући се у време витезова и дворских дама. У некадашњој престоници Србије приређено је венчање по узору на средњи век, као део манифестације „Витешки мегдан у Лазаревом граду“, која већ деценију спаја љубав, историју и традицију. У пратњи барјактара, стреличара и шти-тоноша, младенци у свечаним одорама српског племства стигли су до цркве Лазарице, где су Саша и Милица поново пред Богом потврдили своје брачне завете.

– Осећај је заиста посебан, цела организација је била савршена – поделила је своје утиске Милица.

Средњовековно венчање је круна „Витешког мегдана“

Њен супруг Саша додао је да је пресудну улогу имала његова веза са родним Новим Брдом, средњовековним градом који је историјски повезан са Крушевцем. Свечана трпеза и музика у духу старих времена употпу-

нили су атмосферу, а младенци су својим избором оживели дух прошлости и унели нову енергију у стару српску престоницу.

– Ово није само атракција за туристе, већ начин да очувамо културно наслеђе и прибли-

жимо га младим генерацијама. Традиција није прошлост, већ живи део нашег идентитета – истакао је директор Туристичке организације Крушевац, Никола Деспотовић.

Фестивал „Витешки мегдан у Лазаревом граду“ више од десет година оживљава дух средњег века у срцу Србије. У оквиру манифестације одржавају се витешки турнири, стреличарска такмичења, концерти и средњовековни базар, где посетиоци могу да се упознају са старим занатима и традиционалном кухињом. Посебну чар даје управо свадбени обред, који сваке године привлачи пажњу јавности и постаје симбол спајања љубави и историје, доказујући тако да историја Лазаревог града и данас траје кроз људе, обичаје и зидине које га окружују.

Емина Ћирић

НА ОПЛЕНЦУ ОДРЖАН 12. ШУМАДИЈСКИ ФЕСТИВАЛ ВИНА

Врхунска вина, атмосфера, људи

Дванаести Фестивал шумадијских вина, који је одржан 13. и 14. јуна у прелепом амбијенту Краљевске винарије на Опленцу, у Тополи, окупио је импресивне 34 винарије учеснице. Фестивал је отворио вајар, уметнички селектор и организатор пратеће ликовне изложбе, Небојша Савовић Нес, чије је присуство на добар начин повезало свет вина и уметности.

Захваљујући учешћу великог броја винара и винарија и овогодишњи фестивал био је место сусрета зналаца, љубитеља вина и људи одличне енергије. На свечаном отварању уручено је признање Драгану Рогану, коме је додељено доживотно часно чланство у Удружењу винара Шумадије, као знак захвалности и поштовања за његов дугогодишњи допринос развоју виноградарства и винске културе овог краја.

У пратећем делу манифестације приказана је изложба ликовних радова „Уметност и вино“, а у недељу, 14. јуна, био је организован Дан отворених врата шумадијских винарија.

И овај фестивал, као и претходни, понудио је врхунска вина, добру атмосферу и уживање у традицији и укусима Шумадије, и био дивно славље добре капљице, уметности и заједништва.

М. Ј.

ЈОШ ЈЕДНА ГЉИВАРСКА АВАНТУРА У СВЉИГУ

Добра берба а добар и котлић

Удружење грађана „Сварог“ из Сврљига, од 5. до 7. јуна, било је домаћин гљиварима из Србије и Бугарске, учесницима манифестације Дани гљива и биља – „Гљиварска авантура“.

У кампу „Чаробна долина“, на локацији Ветрила – Дубрава, у данима гљива боравило је око стотину берача који су уживали у даровима природе, доброј берби, дружењу и забави. Берба гљива у шумама Дубраве и Ветрила одвијала се уз помоћ водича. Након бербе, у кампу су служени свадбарски купус и војнички пасуљи и многи други специјалитети сврљишког краја.

Допринос оваквој манифестацији дали су и извиђачи одреда „Др. Миленко Хаџић“ из Сврљига, који су успешно завршили задатке боравка у природи.

У Градском парку у Сврљигу одржано је такмичење у припремању варива на отвореној ватри – вариво са верига „Пастирски котлић“. Овогодишњи победник је Бобан Коџић из ГД Ниш. Приређена је и изложба

Целодневно гљиварење је дало резултат

гљива и детерминисано је више од 80 самониклих гљива.

Трећег дана гости су обишли пећину „Самар“ у Копајкошари, манастир Светог Архангела Гаврила у Пирковцу и базен у Попшици.

Дане гљива и биља успешно је организовало сврљишко Удружење „Сварог“, у сарадњи са Миколошко-гљиварским савезом Србије.

С. Ћорђевић

ПИТАЊЕ БИОЛОГИЈЕ ИЛИ ДРУШТВЕНО НАМЕТНУТИХ ИДЕАЛА

Стандарди лепоте кроз историју

Идеали лепоте нису стални нити универзални. Мењали су се кроз векове, често толико да би оно што се некада сматрало пожељним данас деловало необично, па чак и опасно.

Током векова мењало се готово све – од пожељне телесне грађе и боје коже, до начина одевања и сређивања лица и тела. Тако су у ренесанси пуније женске фигуре често биле симбол здравља, благостања и плодности. У 19. веку, односно у викторијанско доба, стезници су обликовали струк по цену нелагодности и здравствених проблема. За двадесете године прошлог века, и први талас еманципације жена, карактеристична је била дечачка фигура, кратка коса и сакривање облина, као израз директног бунта против традиције. Деведесете године 20. века донеле су тренд екстремне мршавости.

Код мушкараца су се идеали лепоте такође мењали: од робусног изгледа ратника, наглашавања достојанства и угледа, до данашњег нагласка на мишићавом и атлетском телу. Занимљиво је да су у Европи 18. века веома углађени мушкарци често носили перике, шминку, свилену одећу, чипку, накит и потпетице – што су тада била обележја угледа, богатства и друштвеног положаја.

Стандарди лепоте често одражавају вредности једног друштва. Оно што је у једном периоду сматрано идеалом, у другом је могло бити знак сиромаштва или непривлачности.

Ипак, људи су друштвена бића и снажна потреба да будемо прихваћени, привлачни и да припадамо групи остала је иста у свим културама и временима, те су због тога људи увек тежили да досегну постављене идеале, некад и по превисоку цену. О томе говори више примера из прошлости. Један од њих је тај да су у средњем веку у моди била велика чела, а да би постигле тај ефекат, многе жене су уклањале обрве, па чак и трепавице, као и део косе. За избељивање лица, у 16. веку су се користили препарати на бази олова, опасни по здравље.

Везивање стопала је један од најозлоглашенијих видова телесне модификације, који је у Кини спровођен од 10. до почетка 20. века. Ова невероватна пракса спровођена је обично када би девојчице имале између четири и седам година. Сви прсти, осим палца, савијани су испод табана и стопало се чврсто повезивало како би остало веома мало, често око 7-10 цм дужине.

Мало стопало сматрало се знаком лепоте, женствености, дисциплине и пожељности за брак.

Поред свих различитости и специфичности условљених друштвено-историјским контекстом и другим факторима, постоји и нешто заједничко и универзално, што се сматра лепим у свим културама и епохама. Др Ненси Еткоф, психолошкиња са Харварда, у својој књизи „Опстанак најлепших: Наука о лепоти“, тврди да привлачност није само културна конструкција, већ да постоје одређене биолошке предиспозиције због којих људи често слично процењују физичку привлачност. Еткоф тврди да лепота није друштвени производ, нити хир модерне индустрије, већ да је у питању

Међутим, као и о свакој теми, и о овој постоје потпуно другачија виђења. Америчка ауторка и феминисткиња Наоми Волф у свом делу „Мит о лепоти“ тврди да стандарди лепоте нису неутрални, већ да их друштво, медији и индустрија обликују, и користе као облик друштвеног притиска, посебно над женама. Она сматра да, како су жене током 20. века остваривале већа права и могућности у областима образовања, рада и политике, друштвени притисак на њихов физички изглед се појачавао и постајао нови облик контроле. Дакле, није у питању објективан стандард лепоте, већ скуп културних очекивања који од жена захтева да непрестано улажу време, новац и енергију у достизање често недости-

чиста биологија. Према еволуционој психологији, наш мозак је попут компјутера програмираног за опстанак врсте. Када видимо симетрично лице, чисту кожу или специфичан однос ширине струка и кукова, наш подсвесни алгоритам то не доживљава као нешто модерно, већ као здраво, плодно и генетски супериорно. Ненси Еткоф подсећа на фасцинантне експерименте са бебама, у којима новорођенчад стара свега неколико дана дуже држе поглед на лицама која одрасли сматрају привлачним. Дакле, бебе реагују на урођени биолошки сигнал. Индустрија лепоте, како сматра Еткофова, није створила нашу жељу да будемо лепо – она је само уновчила наш праисторијски нагон.

њих идеала изгледа. Њена централна идеја није да су лепота или неговање сами по себи проблем, већ да проблем настаје када вредност жене постане превише везана за усклађеност са наметнутим стандардима физичке привлачности.

Суштина је можда у разумевању оба угла. Препознавањем сопствених биолошких нагона можемо постати свеснији својих предрасуда, док нам препознавање „мита о лепоти“ омогућава да се одупремо вештачки наметнутим несигурностима и прогла-симо слободу над сопственим телом. Лепота можда јесте у генима, али слобода је у нашој свести.

В. Кадиф Станковић

Храна, клима, добро здравство

Селидба у пензионерским данима, промена не само средине већ и државе, и даље је изражен глобални тренд иако више не нов. За неке није више ни тако повољан али пензионерске заједнице америчких, европских и посебно северноевропских пензионера и даље ничу широм Медитерана. Блага клима, углавном добро оцењени јавни здравствени системи и знатно нижи свакодневни трошкови чине савршену комбинацију, благотворну за здравље и за буџет. Процењује се, рецимо, да селидба у медитеранске регионе попут Барија или Алање, дневне трошкове просечног америчког пензионера смањује за 30 до 50 одсто у односу на живот у САД.

На овогодишњој листи „International Living's Global Retirement Index“, који бира најбоља места за пензионисање, Грчка је, скоком са седмог места у 2025, преузела водећу позицију. Не зато што раније није заслужила признање, већ зато што је била ван радара већине амбициозних странаца. Хања на Криту проглашена је за једно од најбољих места јер је Крит највеће грчко острво и функционише током целе године, за разлику од мањих острва која су зими пуста.

На ранг-листи оцене здравствених система водећа места држе Шпанија и Италија, али пензионери хвале и грчке медицинске услуге јер – заказивање прегледа је једноставно, без потребе за упутом, и обично се термин добија у року од недељу дана. Поред тога, већина лекара одлично говори енглески.

Валета

Хања на Криту

Ни добијање боравка није компликовано, а сви „досељеници“ се слажу да Грчка тихо мења начин на који живе. Није то само ствар климе, већ став да се живи полако, уз комуникативну заједницу и свакодневну везу с природом.

Шпанија можда није тако приступачна као што је била пре неколико година, али удобан живот за самца или пар је и даље могућ са скромним буџетом. Она је и међу земљама са најдужим животним веком на свету па није изненађење да је онима који могу да приуште омиљена дестинација за пензионерске дане. За британске и северноевропске пензионере најчешћи избор су пешчане плаже Косте дел Сол.

Здравствена заштита је једна од најбољих ствари у вези са животом у Шпанији. Како рекосмо, Блумбергов Глобални здравствени индекс рангирао је Шпанију као најздравију земљу на свету, са оценом 92,75 од 100, наводећи као разлог снажан систем јавног здравства, приступ превентивној нези и медитерански начин живота. А пензионерске заједнице у Шпанији осмишљене су да понуде не само смештај, већ и читав нови концепт. Ове заједнице су посебно усмерене на потребе старијих нудећи све, од медицинске подршке до друштвених догађаја и садржаја за разоноду. Без обзира да ли неко жели активан друштвени живот или мирно уточиште, у Шпанији сигурно постоји пензионерска заједница која испуњава те захтеве.

Једна од највећих атракција је наравно клима – са више од 300 сунчаних дана годишње, благим зимама и одличним плажама, Шпанија је идеално место за активан живот на отвореном. Зато пресељење у пензионерску заједницу у овој земљи за многе старије особе значи замену усамљености и сивог неба друштвеним везама и сунцем.

Међу земљама високо рангиралим за квалитетан живот пензионера нашла се и

Малта. Трошкови живота за самца у главном граду, Валети, износе око 1.770 долара месечно, укључујући кирију, што је, на пример, 30 одсто мање од просека у Сједињеним Државама. Здравствени систем је међу најбољима у Европи – Светска здравствена организација га је рангирала на пето место у свету – а јавни превоз је бесплатан за становнике старије од 60 година. Малта „регрутује“ пензионере и путем свог Глобалног програма пребивалишта, који нуди посебан порески статус, плус 300 сунчаних дана годишње и главни град који је цео на листи светске баштине УНЕСКО-а.

На листи европских „пензионерских рајева“ нашао се и Бари као аутентично италијанско искуство без скупоће Тоскане или Рима. То је главни град Пуље, регије на „пети“ италијанске чизме, а живот је још јефтинији него на Малти. Свакодневица значи увек свеже намирнице, ручно прављену тестенину и много маслиновог уља.

Живот у Италији омогућава виза за изборни боравак ако можете да докажете да имате довољан пасивни приход (око 32.000 евра годишње за појединце). За 2.000 евра годишње виза вам омогућава приступ италијанском националном систему здравствене заштите, а иако је Италија често у сенци Шпаније на ранг-листама дуговечности, та разлика није велика. ОЕЦД извештава да је, захваљујући клими и медитеранској исхрани, очекивани животни век у Италији 83,5 година.

Да кажемо на крају и да све наведено не треба да деморалише оне који немају могућност да живе у рају Медитерана – нова истраживања су доказала да медитеранска исхрана, златни стандард у превентивној медицини, и пратећи начин живота има користи за све људе који га упражњавају, у коме год делу света живели.

М. Јовановић

ИЗАБРАНО НОВО РУКОВОДСТВО ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА ПИРОТА

Учинићемо све да дођемо до крова над главом

У просторијама „Тигрових“ пензионера у Пироту одржана је редовна Изборна скупштина Градске организације војних пензионера.

Поред тридесетак пензионера из Пирота, Димитровграда, Бабушнице и Беле Паланке, седници су присуствовали и представници Главног одбора Удружења војних пензионера Србије, генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац, председник ГО УВПС, и члан Извршног одбора, пуковник у пензији Остоја Поповић.

Извештај о четворогодишњем раду организације поднео је Бобан Лукић, потпредседник Општинске организације војних пензионера Пирота. У извештају се, између осталог, каже да је до напуштања радних просторија организације у бившем Дому војске, пред крај 2022. године, организација војних пензионера у Пироту радила добро. Извршаване су све планиране обавезе благовремено и у складу са задацима Градске организације војних пензионера. Чланство је редовно информисано о

Са Изборне скупштине пиротске организације војних пензионера

свим предузетим активностима и сачињен је преглед свих проблема који су тиштали пензионере у наведеном периоду. Једнако су третирани лични проблеми сваког појединца, а посебно оних који нису регулисали стамбено питање.

Редовно су одржаване седнице Извршног одбора ГО војних пензионера Пирот, на којима су анализирани текући проблеми и њихово решавање. Такође је у овом

периоду организован обилазак болесних пензионера, уз уручење скромних поклона.

О активностима које се предузимају у ГО УВПС пензионере је информисао Остоја Поповић, са посебним освртом на Закон о здравственом осигурању војних лица и војних пензионера који је донет почетком године.

На крају, Скупштина је изабрала ново руководство: за председника је изабран капетан прве класе у пензији Горан Спасић, а за потпредседника капетан у пензији Милојко

Јовановић. Председник Надзорног одбора је потпуковник у пензији Емир Беговић. Изабран је и нови Извршни одбор од 11 чланова.

Није изостао ни сажет али интересантан говор Љубомира Драгањца. Он је, између осталог, рекао да је увек са посебном вољом и жељом долазио у Пирот у посету ГО војних пензионера, јер је знао да се у организацији ради врло озбиљно и квалитетно.

Стево Панакијевски

ОДРЖАНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ОПШТИНЕ ЋИЋЕВАЦ

Поверење које траје скоро седам деценија

На својој редовној Скупштини, одржаној у просторијама МО Сталаћ, Удружење пензионера општине Ћићевац је сумирало резултате пословања у 2025. години, са освртом на досадашње укупне резултате у свом шездесетосмогодишњем постојању.

Председник Удружења, Миомир Вујић, поздравио је присутне, као и координатора удружења пензионера за Расински округ и члана Извршног одбора САПЕНС-а, Миљка Минића. Минутом ћутања одата је пошта члановима који су преминули у периоду од прошле Скупштине и који су дали свој допринос да Удружење стално напредује и постане једно од најбољих у Србији.

Председник Вујић је нагласио да се до овог трона дошло дугогодишњим мукотрпним, стрпљивим и упорним радом.

– Био је то трновит пут, пун непредвидивих и тешких препрека. Од просторија, организације, поготово пријема нових чланова и људства. Општина Ћићевац је једна од две најмање општине у Србији, али је наше удружење пензионера једно од најбољих и једино које има више чланова него пензионера у општини. То показује да су наши чланови из више општина у Србији и то не само из суседних – истакао је Миомир Вујић, рекавши да је од 2.550 чланова Удружења, 1.784 са територије општине Ћићевац, док је 766 са територија других општина у Србији.

Како је навео, чланарина се плаћа месечно и то по избору пензионера од један до четири одсто од висине пензије, просечна чланарина износи 1.550 динара, а од постотка уплате

чланарине зависи и исплата посмртнине наследницима у случају смрти пензионера, висина позајмице и разне друге погодности.

Председник ћићевачког пензионерског удружења рекао је и да чланови имају могућност да добију позајмице у висини до 150.000 динара са роком отплате до 20 месеци, као и набавку свих врста намирница и зимнице по повољним ценама и на више рата. Једнодневне екскурзије се организују у просеку једном месечно, а приређују се и прославе и обележавања значајних датума. Вујић је казао и да је набавка и подела апарата за мерење притиска и нивоа шећера у крви редовна и уобичајена пракса.

Током седнице Скупштине је истакнута и изванредна сарад-

Миомир Вујић, председник УПО Ћићевац

ња са другим пензионерским организацијама.

– Због свега тога, резултати су нам из дана у дан, из године у годину све бољи, чланство се свакодневно увећава, а Удружење је израсло у једно од најбољих у Србији – нагласио је Миомир Вујић, дугогодишњи председник УПО Ћићевац, и добитник Плакете САПЕНС-а за успешан рад и допринос, који је, поред свих чланова који су годинама и деценијама улагали свој труд, знање, стрпљење, време, а неки и своје здравље, заслужан за овакве резултате и успех Удружења.

Б. Видојковић

Крунисање добре приче

Прославу Светог Василија Острошког, крсне славе Удружења пензионера Братунац у Републици Српској, 12. маја ове године, обележило је потписивање Повеље о братимљењу тамошње и грачаничке организације пензионера. Тим свечаним чином крунисана је безмало двогодишња досадашња сарадња, а Повеља, као симбол хуманости и братства, обавезала их је на још чвршће повезивање у заједничким напорима да својим члановима кроз размену посета, мишљења и искуства улепшају живот у трећем добу и старење учине здравим и активним. Овом приликом наглашено је да је потписивање повеље и резултат сазнања да су душе свих пензионера, с ове и оне стране Дрине, сродне и откуцаји срца у истом ритму, да су им размишљања слична или подударна, животне жеље и проблеми на истом колосеку, болести и физичке могућности обострано препознатљиве.

Добровољно, са пуно поноса и радости, у име братимљених општинских организација, Повељу су потписали председ-

Председници пензионерских организација Грачанице и Братунца, Веско Стојковић и Лука Јовановић, са Повељом о братимљењу

ници удружења Лука Јовановић и Веско Стојковић, а у својству „кумова“ овог свечаног чина, својим присуством њихову жељу и заједничку иницијативу овериле су делегације десетак удружења из средњеподринског региона Републике Српске и Републике Србије. Сусретање и саборовање више од 500 пензионера са ове наше и оне, опет наше, стране Дрине, поздравили су начелник општине Братунац, др Лазар Продановић, и председник пензионерске

организације Републике Српске, Ратко Трифуновић, а телефонском поруком срдачне честитке упутио је и председник Савеза пензионера Србије, проф. др Андреја Савић.

Дводневни боравак у Братунцу пензионери Грачанице искористили су за обилазак овог града, упознали се са његовом историјом и посетили Спомен собу у којој се налази поставка фотографија више од 3.260 српских страдалника у рату из деведесетих година

прошлог века када су извојевани стварање и слобода Републике Српске. Начелник града, др Лазар Продановић, приредио је пријем за све пензионере из Грачанице на коме је истакнута обострана жеља и размотрене су могућности сарадње, не само пензионерских, већ и других организација и генерација, као и локалних самоуправа Грачанице и Братунца. Своју дводневну свечарску и радну посету Братунцу, пензионери Грачанице завршили су обиласком манастира Сасе, а у пропутовању су посетили и своје колеге у Љубовији и са њима разговарали о међусобној сарадњи.

Узвратна посета и ново сусретање братуначких и грачаничких пензионера договорени су за септембар, када ће се у Грачаници обележити празник Мале Госпојине и одржати Регионална олимпијада здравља, спорта и културе трећег доба „Грачаница 26.“ Том приликом симболично ће се ратификовати управо потписана Повеља о братимљењу ове две пензионерске организације.

В. Стојковић

СОМБОРСКИ ПЕНЗИОНЕРИ ПРОПЕВАЛИ НА ЈАПАНСКОМ

Хармонија гласова и богатство културног суживота

Последња недеља маја била је у знаку хорских сусрета у организацији Градског удружења пензионера Сомбор, ове године под радним називом „Хорске санке“. Друга по реду манифестација ове врсте одушевила је сомборску публику јер је хармонија гласова под сводовима Градске куће била прави празник за уши, који се ретко кад може чути.

Ове године учесници су били старости од седам до 87 година, а осим хорова наступали су и тамбураши и плесне групе. Хорске композиције су изводили чланови ГУП Сомбор, КУД „Раванград“ и њихове „Варошанке“, Црквени хор „Цар Константин и Царица Јелена“, као и Хор Мађарске грађанске касине – сви из Сомбора. Учешће у овој манифестацији узели су и чланови Хрватског културно-уметничког друштва „Владимир Назор“, Сомбор, са

тамбурашком пратњом, док су највише симпатија побрали најмлађи учесници (основци), чланови дечије певачке групе КУД „Раванград“ са песмом „Вретено“.

Идејни творац ове манифестације је пензионисани професор музике Данило Станков, диригент и руководилац хора Градског удружења пензионера Сомбор, захваљујући коме је овај хор постао познат и ван свога града када је прошле године на великој хорској смотри у Аранђеловцу имао запажен наступ.

Концерт је још једном показао богатство културног суживота различитих нација и националности, па се певало и на мађарском језику, док је право изненађење приредио хор сомборских пензионера који је отпевао део јапанске песме „Вилин коњиц“ на изворном језику.

Хористи, плесачи и тамбураши на заједничком наступу

Организатори се надају да ће ова манифестација постати традиционална, а до следећег сусрета хор ГУП Сомбор вредно увежбава нове композиције за наступе ван Западнобачког округа.

И. Огњанов

АРАНЂЕЛОВАЦ

И култура и спорт

Удружење пензионера општине Аранђеловац уприличи-ло је још једно изванредно поподне у друштву пријатеља из Драмског студија „Лепеница“ из Крагујевца и певачког друштва Удружења. У присуству бројне публике домаћини су се представили са три хорске нумере и кореографијом „Посело под Букуљом“, док су гости изводили хорске композиције обogaћене стиховима диригента Мирка Барјактаревића, које је аутор казивао.

Присутне је поздравео Милорад Гајић, председник УПО Аранђеловац, а програм је водила Љиљана Бошковић. По завршеном концерту, настављено је дружење уз музику и пригодно послужење.

Треба поменути још један важан догађај за УПО Аранђеловац и његову Спортску секцију. На Регионалној олимпијади одржаној у Лапову, спортска екипа Аранђеловца, која је наступила у пет дисциплина, у укупном пласману заузела је прво место. Тим резултатом се пласирала за учешће на 19. Сабору пензионера – Олимпијади трећег доба, а пехари и диплома допунили су досадашњи колекцију.

Љ. Б.

НОВИ САД

Делегација УПГНС у посети пензионерима Ниша

На позив Удружења пензионера града Ниша, делегација Удружења пензионера града Новог Сада, на челу са председницом Миленом Жарковић, боравила је 29. маја у Нишу и

присутствовала свечаном отварању нових просторија овог удружења, у Новопазарској улици број 10.

Нове радне просторије Удружења пензионера града Ниша отворио је градоначелник Драгослав Павловић, који је истакао значај ове организације и обећао подршку града у унапређењу услова рада и дружења старијих суграђана. Председник Савеза пензионера Србије, проф. др Андреја Савић, између осталог је рекао да је отварање нових просторија важан корак за унапређење рада организације и окупљања пензионера.

– За данашњи дан велико хвала нашим претходницима који су давне 1953. године започели активности на решавању питања пословног простора – истакао је Властимир Гоцић, председник Удружења пензионера града Ниша, који је све госте и присутне позвао на заједнички коктел приређен у част овог догађаја.

Д. И.

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Пантићу шести мандат

На Изборној скупштини Општинске организације пензионера Смедеревске Паланке, која је одржана 25. маја, за новог – старог председника изабран је Слободан Б. Пантић (на слици), а за потпредседника Живка Мица Ђурђевић. За поновни избор Слободана Б.

Пантића и за Живку Ђурђевић био је 21 месни одбор пензионера, а 45 делегата је то потврдило на Изборној скупштини. Захваљујући на по шести пут указаном поверењу Пантић је нагласио да ће пензионери у току године ићи на излете у Бор, Зајечар, Засавицу – Сремску Митровицу, Сокобању, у Лесковац на роштиљијаду, Суботицу, Палић, Тополу, Футог...

Изборна Скупштина је такође усвојила извештај о протеклом четворогодишњем раду и програмску оријентацију за период 2026-2030. година. На истој седници изабрани су и Извршни и Надзорни одбор.

На првој седници Извршног одбора донета је одлука да се до краја јуна набави 200 пакета са животним намирницама који ће бити подељени најугроженијим пензионерима. Осим тога, и у октобру, месецу старијих, доделиће се 200 пакета помоћи.

Сл. К.

ШАБАЦ

Дан за незаборав

Четрнаестог јуна ове године чланови и чланице ГОИРИИП Шабац позвани су да у Театру „Одеон“, у Београду, присуствују премијерном извођењу мјузикла

„Шећерна водица“. Прилику да буду гости на премијери добили су, како кажу, захваљујући доброј сарадњи са Николом Џамићем, филмским и ТВ глумцем, а пружена им је и могућност да представе рад ове организације и ткачке радионице „Стари занати“. Власник „Театра Одеон“ и компаније Pink Media Group, Жељко Митровић, навео ја да постоји шанса и за будућу сарадњу.

Што се тиче саме представе, изванредан ансамбл и импресивна техничка продукција, на нивоу највећих светских сцена, пружили су незабораван уметнички доживљај и истински нахранили очи и душу.

Сунчан дан и добро расположење чланица и чланова употпунили су богат програм посете. Организован је обилазак и панорамско разгледање простора намењеног за ЕХПО 2027, а затим и посета Храму Св. Саве, која је протекла у атмосфери мира и тишине.

Чланови ГОИРИИП Шабац наводе да посебну захвалност дугују граду Шапцу, који је подржао ову посету, Театру „Одеон“ на организованом превозу и срдачном гостопримству, и свима који су допринели да им овај дан остане у трајном и лепом сећању.

М. С.

АРИЉЕ

Мајска награда пензионерима

Последња седмица у мају обележена је слављенички у Удружењу пензионера Ариља.

Прва радосна вест дошла је 28. маја из општине Ариље, која је донела једногласну одлуку да се, у оквиру општинских признања, додели Захвалница овом удружењу.

„Удружење пензионера Ариља основано је 1973. године. Својим радом и резултатима гаји дух заједништва, пријатељства и солидарности међу старијим грађанима општине Ариље. Удружење окупља преко 1.500 чланова и својим хуманитарним радом исказује пажњу, бригу и поштовање према својим члановима, чинећи њихове дане достојанственим, испуњене срећом”, стоји у образложењу награде уручене на свечаној седници Скупштине општине Ариље, поводом славе града Свети Ахилије и Дана општине.

У име девет добитника општинских признања захвалио је председник пензионера Ариља, Раде Крчевинац (на слици).

– Желим да у име свих добитника признања захвалим општини Ариље, предлагачима који су нас предложили, сваког из своје области. Желим афирмативно да истакнем сарадњу са локалном самоуправом, јер су они препознали наш рад и наградили нас општинским признањем за 2025. годину. Такође, желим да искористим вашу пажњу и упутим речи захвалности грађанима, а има их 915, који су прикупљањем потписа дали своје мишљење о раду Удружења до сада, а од сада нам је то још већи подстицај и мотив за даљи рад – истакао је Раде Крчевинац.

Д. С.

СВРЉИГ

Пензионери већ у бањама

Пензионери општине Сврљиг, који су од Републичког фонда ПИО добили десетодневну бесплатну рехабилитацију, већ шетају бањама Србије.

– Ове године кренуло се раније са коришћењем рехабилитације у бањама, у зависности од потреба самих пензионера. Последњих година овај вид опоравка користи у просеку око 50 пензионера свих категорија по конкурс. Неки пензионери у сопственој режији одлазе на одморе у бање, на море и планине, а у последње време се развија и сеоски туризам – каже Славиша Матејић (на слици), председник Удружења пензионера Сврљиг.

Има пензионера који се одмарају на познатим дестинацијама, а понајвише је оних који одмарају у свом месту. Њима су на услузи летње манифестације у граду.

А можда је најлепше пензионерима на селу који „пораде“ око куће, па на врућини одмарају под шљивом ранком.

С. Ђ.

ВРАЊЕ

Пензионери у светилишту Тумане

У оквиру бројних овогодишњих програмских активности, чланови врањског Удружења пензионера „Ђеренка“ посетили су, 30. маја, манастир Тумане.

Секретар Удружења Славка Крстић изјавила је за „Глас осигураника“ да се у светињи Српске православне цркве обрело 80 припадника ове пензионерске организације.

– Дуго ће наши чланови памтити једнодневно ходочашће у задужбину прослављеног косовског јунака Милоша Обилића, у близини Голупца. С правом се ова најпосећенија српска светиња из 14. века и духовно уточиште у источној Србији назива и Острог на Дунаву. Накратко смо доживели и осетили духовни мир у манастиру Тумане, скривеном међу буковим шумама. Заиста ово светилиште инспирише и одише миром и спокојем – нагласила је Славка Крстић.

Знано је да је манастир Тумане настао непосредно пред Косовску битку. До 2014. године био је женски манастир. Мир који се осећа у манастирској порти, љубазност монашког братства, чудесне приче о исцељењима и величанствена природа која окружује здање оставили су неизбрисив утисак на врањске ходочаснике.

В. П.

ОЦАЦИ

Ликовна колонија испунила очекивања

У оквиру надметања за традиционалну Олимпијаду пензионера, осим спортиста, Општинско удружење пензионера Оџаци, 6. јуна ове године, окупило је песнике и ликовне ствараоце са запада Бачке.

Друга по реду ликовна колонија имала је три пута више учесника него прошлогодишња, а на позив организатора стигли су и један стрип цртач и девојчица из Литваније, од скоро становница Оџака. Девојчица из Литваније, иако има изванредан дар за сликарство, пожелела је да искористи прилику и понешто додатно научи од својих много старијих „колега“.

Према речима председника ОУП Оџаци, Зорана Станојевића, управо је то циљ Удружења – да у наредном периоду повеже старе и младе у заједничким активностима, а то ће оваквим окупљањима дати нови смисао.

Након радног дела и заједничког фотографисања приустило се и на заслужени одмор и ручак. Дегустиран је чувени специјалитет из овог дела Војводине – овчији паприкаш. На крају, учесницима су за успомену подељене мајице са ознаком ОУП-а, а генерални закључак после спортско-уметничког дана у коме су сви уживали је да су сви учесници победници и да резултати у спортским надметањима говоре да месне организације имају квалитетне спортисте у већини дисциплина.

И. О.

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ

Недостаје простор за дружење

Драган Стаменковић се налази на челу Удружења пензионера Бујановца шест година. Захваљујући коректном односу и објективном сагледавању и решавању постављених задатака, ужива подршку како Срба, тако и Албанаца, Рома. Од око четири хиљаде пензионера, колико живи у овој мултиетничкој и неразвијеној општини на југу Србије, чланску карту Удружења поседује њих 1.100 и редовно измирују чланарину.

Информисаност је раније била недовољна, тако да пензионери нису били упознати са било каквим видом активности, нити су знали где се налази Удружење. Садашњи председник неуморно ради на анимирању и придобијању нових чланова. Свакодневно се обављају разговори са заинтересованим пензионерима, они се упознају са могућностима Удружења и шта нови чланови могу добити.

На широком и разуђеном простору општине активно је 19 месних одбора, укључујући села са албанском већином као што су Лучане, Мешалце, Муховац, Зарбинце и Брезница. Председници месних одбора су уједно и чланови Управног одбора Удружења.

– Велики проблем представља недостатак простора, на располагању имамо просторију од 12 м², добијену на коришћење од Фонда ПИО. Немамо могућност да се окупљамо и дружимо и обављамо друге актив-

Председник Удружења пензионера Бујановац, Драган Стаменковић

ности. Имамо обећање локалне самоуправе да ће у догледно време пронаћи адекватни простор. Проблем је нарочито изражен каднам посредством Фонда ПИО стигну хуманитарни пакети. Присилјени смо да закупимо простор где одлажемо пакете и даље дистрибуирамо до крајњих корисника. Скоро смо поделили 419 пакета и како нису сви намиреени, имамо обећање да ће до краја

године стићи још 101 пакет. У сарадњи са месним организацијама, према потребама, обилазимо најугроженије, болесне и слабо покретне пензионере и уручујемо хуманитарну помоћ. За бесплатан боравак у бањама преко Републичког фонда ПИО пријавило се 215 заинтересованих, а путе је добио 31 пензионер – наводи Стаменковић, и додаје да највеће интересовање влада за одлазак у оближњу Бујановачку Бању, која се прочула по лековитом блату, термоминералним водама, лековитом природном гасу, који су ефикасни у лечењу реуматских обољења, стања након прелома, болести периферних крвих судова, неуролошких обољења и кожных болести.

Посредством осигуравајућих друштава велика већина чланова је колективно осигурана.

Удружење није било у могућности да организује излете, изузев посете Пасуљјади у Бујановачкој Бањи. У току јуна одржана је општинска и регионална олимпијада Пчињског округа и Бујановац ће имати своје представнике на Олимпијади трећег доба у Врњачкој Бањи. Ове године обележавају 80 година постојања и рада Удружења и планирају да угосте представнике двадесетак удружења са којима имају плодну вишегодишњу сарадњу. Том приликом заслужним члановима и гостима биће уручене захвалнице и признања.

М. Ашковић

ЛОЗНИЧКИ ПЕНЗИОНЕРИ У МАНАСТИРУ ТУМАНЕ

Још један незабораван излет

Градско удружење пензионера Лознице је, 12. маја, на дан Светог Василија Острошког, за 60 својих чланова организовало излет у манастир Тумане. Излетници су у лепом расположењу кренули брзом саобраћајницом Лозница – Шабац, па ауто-путем до Руме, Београда и даље према Пожаревцу.

У манастиру Тумане два монаха су народу окупљеном у порти кроз молитву пожелели срећу, добро здравље и љубав господњу. После заиста продуховљених речи монаха, верујући су у цркви Светог архангела Гаврила целивали светиње – ту су у два изузетно лепа кивота положене мошти светитеља, преподобног Зосима и преподобног Јакова Новог.

У цркви је један монах на присутнима обавио помазање светим уљем. По ста-

Сви задовољни виђеним и доживљеним

родревном симболизму, поред бројних значења, помазање чисти од греха и даје обиље радости и посебну моћ. У црквеној сувенирници скоро сви су накуповали већи број сувенира.

Манастир Тумане је српски православни манастир из 14. века, а налази се у подножју Голубачке планине, окружен шумом, на

левој обали Туманске реке. Према народном предању, овај манастир је задужбина Милоша Обилића.

Елем, после свега доживљеног и виђеног пут је излетнике даље водио у Пожаревац – тачније на тамошњи хиподром, где их је чекао заказани ручак. Домаћини су учинили све да се лознички пензионери осећају лепо, а уз обилно и укусно јело, па још уз свирку и песму, расположења није мањкало. Наравно, у коло су се хватили скоро сви,

чак и они што и по равном отежано ходају.

Јединствено је мишљење путника да је и овај излет био изузетан и добро организован, а сунчан дан и време проведено у манастиру нарочито је допринело осећају задовољства и жеље за скорим новим излетом.

Сава Бабић

Стаж из бивших република СФРЈ

? **Б. Б., Бачка Паланка:** Имам по неколико година стажа у Хрватској и у Босни и Херцеговини. Да ли могу да добијем називе њихових фондова и линкове за њих?

Одговор: БиХ – Федерација: Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање (Федерални завод за мировинско и инвалидско осигурање) – www.fzmiopio.ba

БиХ – Република Српска: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање – www.fondpiors.org
Хрватска: Хрватски завод за мировинско осигурање – www.mirovinsko.hr

Доприноси по Уговору о делу

? **Р. Ш., Београд:** Одскора сам у једној фирми ангажован по уговору о делу. Није ми сасвим разјашњено шта та врста уговора подразумева па ме интересује првенствено да ли се и у овом случају плаћају доприноси за пензијско осигурање.

Одговор: Радници ангажовани по Уговору о делу примају уговорену накнаду за свој рад која је опорезована порезима и доприносима: порезом на доходак грађана, доприносима за пензијско и инвалидско осигурање и доприносима за здравствено осигурање. Порез на доходак грађана и допринос за ПИО се увек плаћају, без обзира да ли је ангажовани радник запослен или није. Доприноси за здравствено осигурање се плаћају само уколико радник већ претходно није здравствено осигуран по основу радног ангажовања или пензије.

Иначе, Уговор о делу није уговор о раду и ангажована

особа нема статус запосленог радника. Ова врста уговора представља радно ангажовање ван радног односа. Трајање стажа није део пријаве М-УН која се предаје за уговор о делу. Из тог разлога, радник који је обављао ове послове не може једноставно да прегледа регистроване податке и да тако сазна колико има стажа. Да би се стаж обрачунао, лице које је радило по овом основу треба од Фонда ПИО да затражи упис стажа. Тада се пријаве М-УН које се односе на исту годину сабирају и формира се пријава М-4УН која садржи и податак о трајању стажа.

Помагала за особе са оштећењем слуха

? **М. Ж., Лајковац:** Моја мајка, која је пензионер, има потпуни губитак слуха. Да ли преко Фонда ПИО може да добије слушни апарат или слушни (кохлеарни) имплант?

Одговор: Републички фонд ПИО не обезбеђује новчану накнаду за помагала за особе са оштећењем слуха. Од 14.

12. 2019. године ови захтеви су у надлежности Републичког фонда за здравствено осигурање.

Право на пензију насталог лица

? **М. Н., Трстеник:** Мој муж је нестао пре више од три године. Пре тога је био запослен, имао је око 35 година радног стажа. Ја сам у радном односу али пошто имам 57 година, преузела бих породичну пензију од мужа ако је то могуће. Молим за одговор.

Одговор: Према Закону о ПИО, право на породичну пензију се стиче само по смрти осигураника, односно корисника пензије. Фонд ПИО не може да покрене

поступак о остваривању права на породичну пензију без доказа о смрти, тј. приложеног извода из књиге умрлих, само на основу Ваше изјаве да је особа нестала.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Више информација о свим питањима из области пензијског и инвалидског осигурања доступно је на сајту РФ ПИО www.pio.rs

Информација о обустави пензије

? **З. Д., Врњачка Бања:** Имала сам једну обуставу на пензију по решењу извршитеља, па је онда настављена друга обустава и сад не знам колико ће још дуго да ми се одбија од пензије. Где могу да проверим?

Одговор: У случају да немате сазнања у вези са обуставама од пензије, исплатној служби у филијали Фонда ПИО која Вам исплаћује пензију можете да се обратите за информације о износу дуговања, као и по ком основу се врши обустава дела

пензије. Фонд ПИО је у обавези да поступа по достављеним закључцима и решењима о извршењу на основу Закона о извршењу и обезбеђењу и нема обавезу да обавештава корисника пензије о извршеним обуставама.

Обавезно плаћање доприноса

? **О. Г., Шабац:** Пре два месеца сам отишао у пензију као предузетник али сам наставио да радим у својој радњи. Да ли је потребно да и даље уплаћујем доприносе за ПИО?

Одговор: Предузетник који је остварио право на старосну пензију и који је наставио да обавља самосталну делатност, према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, и даље је обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и не може бити ослобођен обавезе обрачунавања и плаћања доприноса сходно члану 64 тог закона. Према члану 121, став 1 Закона о ПИО, корисник старосне пензије који се запосли на

територији Републике, односно обавља самосталну делатност по основу које је обавезно осигуран на територији Републике, има право по престанку тог запослења, односно обављања самосталне делатности, на поновно одређивање пензије ако је био у осигурању најмање годину дана. Поновно одређивање пензије Фонд врши на захтев корисника. Фонд је дужан да кориснику права утврди повољнији износ пензије.

Надлежност према пребивалишту

? **К. М., Ужице:** Цео радни век сам радио у пожешкој општини, а живео сам (и сад живим) у Ужицу. Ове године испуњавам услов за пензију па питам да ли захтев за пензију предајем у ПИО у Пожеги или у Ужицу.

Одговор: Од 1. јула 2021. године за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, пензијском стажу и утврђивању својства осигураника и правима из ПИО применом међународних уговора о социјалном осигурању закључених са

државама које су, као републике, биле у саставу СФРЈ, у првом степену, надлежна је филијала Фонда на чијем подручју лице на дан подношења захтева има пребивалиште, односно боравиште. У Вашем случају то је филијала Фонда ПИО у Ужицу.

шареница шареница шареница

СКАНДИНАВКА

АУТОР: РАЈКО КУЗМА- НОВИЋ	КИНЕСКИ ГЛУМАЦ	ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ПОМАГАТИ НЕКОМЕ ПРИ РАДУ (ЛАТ.)	ЧИНИЛАЦ (ЛАТ.)										
29. СЛОВО АЗБУКЕ	▼	АНАТОЛ ФРАНС												
ПРЕФИКС ЗА МИЛИЈАРДУ МИЛИЈАРДИ		АМЕРИЧКА ПЕВАЧИЦА АГИЛЕРА												
ВЕШТА ПРЕВАРА														
ДЕО БИЉКЕ														
ИСТОВЕТНО														
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	МЕБУНАР. ДРУМСКИ ПРЕВОЗ (СКР.) ПУТ ОД ТУЦАНОГ КАМЕНА									ДЕЛОКРУ- ЗИ РАДА	НЕПРОФЕ- СИОНАЛЦИ	ИТАЛИ- ЈАНСКИ СЛАТКИШ	МАЈЧИН БРАТ	НЕМАЧКИ ПИСАЦ, ТОМАС
ТИШИНА				ОЗНАКА ДАНА У ГОДИНИ										
НАУКА О ЉУДСКОМ ТЕЛУ				МРАК, ПОМРЧИНА										
ВРСТА ЧАМЦА СА ДВА ТРУПА														
АМПЕР		ПОСЕД, ИМОВИНА							МАЛА ЛИСИЦА					
5. И 30. СЛОВО АЗБУКЕ		ГОМИЛА, ХРПА (ЕНГ.)						ЛИТАР						
			АСОЦИЈ. НЕЗАВИС. ЕЛЕКТР. МЕДИЈА					ЧОВЕК ИЗ СУДАНА						
			ОСНОВНА МЕ- РА, ЕТАЛОН											
АУТО- ТРАНСП. ПРЕДУЗЕЋЕ				ПЕРУНИКА (МН.)										
				ЕРОТСКИ ПЕСНИК										
РЕФЕ- РЕНТНЕ ВЕЛИЧИНЕ					ОСНИВАЧ ХРИШЋАН- СТВА ХРИСТОС ПОВЛАЧЕ- ЊЕ МОРА									
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	БОЈА У ИГРАЊИМ КАРТАМА				ДЕЛОВИ ТЕЛА, УДОВИ									
	ИЗБАВЉЕЊЕ				ОГОВАРАЊЕ									
СИМЕНС		ОБЈЕКАТ ПРЕКО РЕКЕ						ВОЈВОЂ. ПЕСНИК КАРОЉ ФРАНЦ, ГЛУМИЦА ЖИРАРДО						
ПРЕКО- МЕРНИ		РАДНИЧКИ ФУДБАЛСКИ КЛУБ												
ЧОВЕК СА ЦРНОГ КОНТИ- НЕНТА														
ИЗВОЂА- ЧИЦА СКОКА														

			8	7	2		4	
3	7	8				1	2	9
			3	9	1		7	
1		9	5		3	7		4
	5						9	
4		2	9		7	5		6
	3		1	6	9			
2	9	1				8	6	3
	4		2	3	8			

РЕШЕЊЕ: 916872345, 378456129,
524391678, 169523784, 753684291,
482917536, 837169452, 291745863,
645238917.

	8		3		1		9	
9		4		7		5		3
	6		5		4		8	
	9		8		5		2	
6		8				9		5
	2		6		9		7	
	7		4		6		3	
1		6		2		8		7
	3		1		7		5	

РЕШЕЊЕ: 587361294, 914278563,
263594781, 791845326, 648732915,
325619478, 879456132, 156923847,
432187659.

			6		8		2	
			7	8	5		9	
4	9				7		6	
	8			4		7		
		2	3		9	1		
	7	1		6		9	2	
1		7					4	8
	5		8	1	3			
8		6			7			

РЕШЕЊЕ: 715694832, 263785491,
498132756, 589241673, 642379185,
371568924, 137926548, 954813267,
826457319.

У судоку упишите преостале бројеве од 1 до 9 у сва празна поља у редовима, колонама и блоковима.

РЕШЕЊЕ: ђ, аф, екса, трик, лист, исто, тип, мир, датум, анатомија, катамаран, а, иметак, дтм, анем, л, атп, ириси, мере, исус, каро, уди, с, мост, ач, претеран, а, африканац, скакачица.

Да ли сте знали ...

– да страх од броја 13, познат као „триска-идекафобија“, потиче из нордијске митологије? У познатој причи 12 богова је позвано

на вечеру у град богова, Асгард. Локи, бог сукоба и зла, упао је на забаву, чиме је број присутних порастао на 13. Остали богови су покушали га да избаце и у тој борби убијен је омиљени међу њима, Балдер. Скандинавско избегавање вечера са 13 чланова и одбојност према самом броју 13 проширили су се на остатак света. У хришћанству је то појачано причом о Тајној вечери, на којој је Јуда такође био тринаести за столом.

– да се многе културе слажу да је црна мачка моћан знак, али не и да ли она означава добро или зло? Стари Египћани су поштовали све мачке и управо је тамо настало веровање да црна мачка која прелази пут доноси срећу. Другачија репутација дошла је много касније, почетком 17. века у Енглеској: краљ Чарлс I је имао и ценио црну мачку као кућног љубимца а након њене смрти жалио се да му је срећа нестала. Наводна истинитост сујеверја је потврђена када је ухапшен и оптужен за велеиздају.

– да се у неким земљама на кијање друге особе не одговара са „наздравље“ него са „Бог те благословио“? Иако су различите културе хиљадама година веровале да кијање доноси

срећу/истерује зле духове, овај посебан обичај је настао у 6. веку по наређењу папе Гргура Великог. У то време се Италијом ширила страшна пошаст, а први симптом је био јако, хронично кијање. Папа је позивао здраве да се моле за болесне и наредио да се безбрижнији одговори на кијање замене хитнијим „Бог вас благословио!“.

– да сујеверје о лошој срећи ако се прође испод нагнутих мердевина потиче још из старог Египта? Мердевине наслоњене на зид формирају троугао, а Египћани су овај облик сматрали светим (што показују и пирамиде). За њих су троуглови представљали тројство богова, па је пролазак кроз троугао значило њихово скрнављење. Много касније хришћани су узурпирали ово сујеверје, тумачећи га у светлу Христове смрти – пошто су мердевине биле наслоњене на распеће, постале су симбол издаје и смрти, а ходање испод њих значило је несрећу.

– да су се у старој Грчкој људи консултовали са „видовњацима“ који су прорицали судбину гледајући њихове одразе у огледалу? Особа је морала

да погледа у огледало претходно умочено у воду па ако је лик изгледао искривљено, прорицали се да ће вероватно умрети. Римљани су додали ново сујеверје: тада се веровало да се здравље људи мења у седмогодишњим циклусима, па је искривљена слика настала услед разбијеног огледала значила седам година лошег здравља и несреће.

Лековите мисли

Ако је нерад наш непријатељ, ми смо онда опкољени од непријатеља!

Кад су обе стране у праву, средина извуче дебљи крај.

Имам своје мишљење. Нећу далеко догурати.

Изврстан лек за главобољу. Не мислити.

Мањак савести често производи вишак новца.

Живот је све сличнији ребусу.

Душан Старчевић

Глава

Ко не осети горчину, томе слатко не прија.

У борби сам са собом. Увек побеђујем.

Конфекција није више што је некад била. Не шије се по мери човека.

Истина увек побеђује. Само много треба да се чека.

Говорио је из трбуха. Глава му је била празна.

Радомир Станојковић

Доскоци

Није важно који дрес носите. Важно је да играте у тиму победника.

Наш тренд је шљива. Зато не знамо куд ударамо.

Постоји велики проблем у бризи о малом човеку. Невидљив је.

Нема тог проблема који ми не можемо увећати.

Комшија ми је улепшао дан. Остао је без посла.

Док је пчела, биће и трутова.

Раде Ђерговић

Фото: Pixabay

Ја

Не смем да кажем шта мислим, а мислим шта смем.

До гуше су ми они што ми нису ни до колена.

Дочекали су ме сви које сам пропустио.

Срећа се и мени насмешила тек кад ми се везао језик.

Ни за шта се не кајем, и то ме гризе.

За људе без носа немам слуша.

Пеко Лаличић

Писац

Редовно читам графите. Интелектуално се развијам.

Главни јунак наше сатире је наш менталитет.

И у вину је истина, али у сатири је има много више.

Ни лош афоризам не прочитам до краја, а камоли лошу књигу.

Никада нисмо имали више писаца без читалаца.

Кад сам ја улазио у историју књижевности, у њу није могао да уђе свако.

Милан Р. Симић

Hörmann. Sa sigurnošću za ceo život.

- Motor za vrata PortaMatic, za udoban prolazak bez barijera
- Integrisano LED osvetljenje i energetske efikasni delovi za minimalnu potrošnju struje
- Standardna CO₂ neutralnost za sve proizvode za stambene zgrade, npr. sobna vrata i motore za vrata

Saznajte više o našoj strategiji održivosti, na www.hoermann.com/sustainability

HÖRMANN
garažna i industrijska vrata